

Handelingen

48-49

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990-1991

Vergaderingen van april 1991

ACTUELE VRAGEN

GEBRUIK VAN GRONDWATER IN DE TEXTIELSECTOR

INTERPELLATIES

MINA-RAAD

OPVANG VAN SCHOOLGAANDE KINDEREN BUITEN DE LESUREN

SUBSIDIERING BOND BETER LEEFMILIEU

THERMISCHE ISOLATIE EN VENTILATIEVOORZIENINGEN VAN GEBOUWEN

VLAAMS PROVINCIEFONDS

VRIJWARING NOORDZEE VAN NADELIGE MILIEU-EFFECTEN IN UITVOERING VAN
DE CONVENTIE VAN OSLO

Inhoud

Nr. 48 Donderdag 18 april 1991 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1669

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1669

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1669
Intrekking, blz. 1669

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1670

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1670

Verslagen

Indiening, blz. 1670

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 1670

Verzoekschriften

Indiening en verwijzing, blz. 1670

Besluiten van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 1671

Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 1671

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1671

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1671

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1671

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 1671

Ontwerp van decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen — 457 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Voorstel van decreet van mevrouw F. Brepoels c.s. houdende subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen — 273 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1672
Sprekers : de heer J. Dufaux, verslaggever, de heren F. Aerts, E. Gryp, mevrouw F. Brepoels, de heren J. Timmermans, C. Lisabeth, Minister T. Kelchtermans

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1682
Spreker : de heer G. Beerden

Ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedebouw wat de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen van gebouwen betreft — 460 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 1686

Sprekers : de heer F. Dielens, verslaggever, de heren J. Laverge, F. Aerts, Minister N. De Batselier, de heren J. Cuyvers, A. Denys, J. Timmermans, mevrouw F. Brepoels

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1693

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1695

Ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds — 462 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1695

Sprekers : de heer L. Peeters, verslaggever, de heren E. Vankeirsbilck, E. Van Vaerenbergh, Minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1697

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1699

Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecielosingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo — 406 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 1699

Sprekers : de heer M. Desutter, verslaggever, de heren E. Gryp, L. Dieckx, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1702

Nr. 49 Donderdag 18 april 1991 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1703

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de initiatieven van de Vlaamse Executieve inzake hulp aan het Koerdische volk, blz. 1703

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de verhoging van de sociale huurprijzen voor gehandicapten, blz. 1704

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over uitspraken en initiatieven betreffende een coherent meerjarenbeleid voor de bejaardenzorg, blz. 1705

Actuele vraag van de heer M. Bartholomeussen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu,

Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitblijven van adviezen van AROL betreffende de opgeslagen produkten in bedrijven zoals gebleken uit de brand bij het scheikundig bedrijf Protex in Deurne

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de oorzaken en gevolgen van de onwettige situatie van het scheikundig bedrijf Protex te Deurne

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de politieke verantwoordelijkheid betreffende het scheikundig bedrijf Protex, blz. 1706

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het toelaten van watersport tijdens de gesloten tijd voor hengelsport in openbare wateren, blz. 1709

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de aanwezigheid van Vlaanderen en Nederland op de Frankfurter Buchmesse 1993, blz. 1710

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het ERC-project, blz. 1711

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heer J. Dufaux, Minister L. Waltniel, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de Vlaamse begrotingscontrole, blz. 1716

Sprekers : de heren A. Denys, J. Looones, W. De Vlieghere, Minister G. Geens

Moties van aanbeveling, blz. 1720

Ontwerp van decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen — 457 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1721

Spreker : de heer R. Daems

Ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw wat de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen van gebouwen betreft — 460 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmen, blz. 1722

Spreker : de heer J. Cuyvers

Hoofdelijke stemming, blz. 1725

Spreker : de heer J. Cuyvers

Ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds

— 462 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1726

Motie van aanbeveling van de heer J. Laverge c.s. tot besluit van de op 20 maart 1991 door de heer J. Laverge gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vergunning tot het gebruik van grondwater in de textielsector

— 477 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1727

Sprekers : de heren G. Bossuyt, A. Kempinaire, J. Cuyvers, M. Capoen

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 20 maart 1991 door de heer J. Laverge gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vergunning tot het gebruik van grondwater in de textielsector

— 479 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1729

Motie van aanbeveling van mevrouw M. De Meyer, mevrouw T. Merckx-Van Goey, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, mevrouw N. Maes, mevrouw M. Vogels en mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot besluit van de op 19 maart 1991 door mevrouw M. De Meyer gehouden interpellatie tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de opvang van schoolgaande kin-

deren buiten de schooluren

— 480 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1730

Spreker : mevrouw M. De Meyer

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aanleg van een nieuwe industriezone langsheen de grens tussen de gemeenten Huldenberg en Waver, blz. 1732

Sprekers : de heren L. Dierickx, W. Luyten, Jos Bosmans, L. Vanhorenbeek, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 1736

Interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende het scheepsbouwdossier, blz. 1736

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, Minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de gevolgen in Vlaanderen van de toepassing van artikel 143 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende de arbeidsvoorziening en werkloosheid, blz. 1740

Sprekers : de heren J. Geysels, E. Van Vaerenbergh, Minister R. De Wulf

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de organisatie van de selectieve inzameling van Klein Gevaarlijk Afval, blz. 1742

Sprekers : de heren J. Caudron, J. Timmermans, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1747

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de ondertiteling van informatieve televisie-programma's, blz. 1748

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heer L. Peeters, Minister P. Dewael

Motie van aanbeveling, blz. 1750

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1750

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Op 't Eynde ; gezondheidsredenen.

J. Buchmann : buitenslands.

Félicien Bosmans, A.-M. Neyts-Uytbroeck ; ambtsverplichtingen.

M. Didden ; familieverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Adviescommissie voor ziekenhuizen en andere vormen van medische verzorging en begeleiding

— 486 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

- Ontwerp van decreet tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie
— 489 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van jachtdecreet van de heren G. Beerden, J. Dufaux, F. Verberckmoes, M. Capoen en F. Aerts en mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche
— 481 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

- Voorstel van decreet van mevrouw N. Maes houdende oprichting van een leerstoel Vrouwengeschiedenis in het door de Vlaamse Gemeenschap ingerichte universitaire onderwijs
— 484 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

- Voorstel van decreet van de heren P. Dumez en M. Van Peel hou-

dende oprichting van een naamloze vennootschap van publiek recht, Havenbedrijf van Antwerpen genaamd

- 488 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken en Verkeer.

- Voorstel van decreet van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en J. Caudron betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijhorende zijrivieren en beken
— 490 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

- Voorstel van decreet van de heer J. Cuyvers betreffende de ecologische bijsturing van de stroomversleten banden van voertuigen
— 491 (1990-1991) — Nr.-1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

Intrekking

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingetrokken :

- Voorstel van decreet van de heren M. Bartholomeeussen en H. De Loor houdende vermindering van de onroerende voorheffing voor de huurwoningen van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en van het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen in het kader van huurhulpactiviteiten
— 198 (1988-1989) — Nr. 1.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer H. Van Rompaey c.s. betreffende een beleid inzake rationeel energiegebruik
— 478 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.
- Voorstel van resolutie van de heer L. Dierickx c.s. tot beperking van handelsreclame op BRTN, Radio 1 in de ochtenduren
— 483 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.
- Voorstel van resolutie van de heer H. Van Rompaey c.s. betreffende de taalzorg in Vlaanderen
— 485 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt.
- Voorstel van resolutie van de heer F. Dewinter betreffende het beleid inzake onderwijs voor niet-Europese islamitische vreemdelingen
— 487 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

BELEIDSBRIEF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beleidsbrief werd ingediend :

- Beleidsbrief Naar een toekomstgericht Vlaams KMO-beleid in internationaal perspectief, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie

— 482 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer L. Peeters namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds
— 462 (1990-1991) — Nr. 2.
- door de heer F. Dielens namens de Verenigde Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling en voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting over het ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw wat de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen van gebouwen betreft
— 460 (1990-1991) — Nr. 3.
- door de heer M. Desutter namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer over het samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecieoplossingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo
— 406 (1990-1991) — Nr. 2.
- door de heer J. Dufaux namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het ontwerp van decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen
— 457 (1990-1991) — Nr. 5.

— door de heer J. Dufaux namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het voorstel van decreet van mevrouw F. Brepoels c.s. houdende subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen
— 273 (1989-1990) — Nr. 2.

— door de heer J. De Bremaeker namens de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, aangenomen te New York op 20 november 1989
— 441 (1990-1991) — Nr. 2.

MOTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van 14 maart 1991 van de gemeenteraad van Tervuren met betrekking tot eerherstel.
Verwezen naar het Bureau. Suggestie : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

VERZOEKSCHRIFTEN

De Voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

Indiening en verwijzing

- Verzoekschrift van 12 maart 1991 van mevrouw Greta Maes, mevrouw Hilde Schollen, de heer Lucas Swine en mevrouw Helena Van Den Branden betreffende de geldelijke barema's en de uurregeling van het paramedisch personeel in het buitengewoon onderwijs.
Verwezen naar het Bureau. Suggestie : onontvankelijk.
- Verzoekschrift van 19 maart 1991 van de heer F. Graulich betreffende

Voorzitter

de de weigering van inschrijving van een kandidaat-vluchteling. Verwezen naar het Bureau. Suggestie : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

BESLUITEN VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE (herschikking kredieten)

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende besluiten van de Vlaamse Executieve werden ingediend :

- Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 januari 1991 houdende de overheveling van twee miljard zeshonderd veertig miljoen frank van de basisallocatie 41.10.54 van de sectie 54 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap van 1991 naar de basisallocatie 41.11.54 van de sectie 54 van deze begroting. Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Besluit van de Vlaamse Executieve van 6 maart 1991 tot gedeeltelijke overheveling van de basisallocatie 01.05.51 van het programma 51 naar de basisallocatie 41.02.51 in uitvoering van artikel 47 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap van het begrotingsjaar 1991. Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

GESCHILBERAADSLAGING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende geschil-

beraadslaging van de Vlaamse Executieve werd ingediend :

- Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve van 30 januari 1991 betreffende subsidiëring van de investeringsuitgaven voor waterzuivering van de VMZ (artikel 63.21.71). Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de lijst van evenementen 1992.
 - Advies nr. 91/08.
- Advies van de Vlaamse Mediaraad over de niet-openbare televisieverenigingen ITVA en VLOT. Aanvragen om erkenning.
 - Advies nr. 91/09.

Deze adviezen liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Arrest nr. 4/91 van 21 maart 1991 (rolnummers 175, 178, 180 en 181) ;
- Arrest nr. 5/91 van 26 maart 1991 (rolnummers 157 en 158) ;

- Arrest nr. 6/91 van 26 maart 1991 (rolnummer 254).

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging, een vordering tot schorsing en een prejudiciële vraag liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Rolnummer 272
- Rolnummer 273
- Rolnummer 274.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, J. Ansons, P. Berben, E. Beysen, E. Bockstal, J. Bosmans, mevrouw F. Brepoels, de heren P. Breyne, G. Cardoen, J. Cuyvers, J. De Bremaeker, H. De Loor, J. De Roo, M. Desutter, J. Devolder, M. Didden, F. Dielens, L. Dierickx, mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, de heren I. Egelmeers, E. Flamant, G. Janzegers, mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, de heren W. Kuijpers, A. Laridon, J. Loones, mevrouw N. Maes, de heren C. Marchand, mevrouw L. Maximus, mevrouw T. Merckx-Van Goey, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren L. Peeters, F. Sarens, A. Schellens, M. Schoeters, W. Seeuws, W. Taelman, J. Timmermans, J. Valkeniers, F. Vandenbroucke, J. Vandermarliere, E. Vandersmissen, W. Van Durme, J. Van Eetvelt, R. Van Hooland, L. Van Horen-

Voorzitter

beek, M. Van Peel, E. Van Vae-
renbergh, H. van Wambeke, F.
Vermeiren.

ONTWERP VAN DECREET tot instelling van een Milieu- en Natuur- raad van Vlaanderen en tot vaststel- ling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen — 457 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw F. Brepoels c.s. houdende subsidiëring van de Bond Beter Leef- milieu Vlaanderen — 273 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen en het voorstel van decreet van mevrouw Brepoels c.s. houdende subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, die door de Commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Dufaux, verslaggever, heeft het woord.

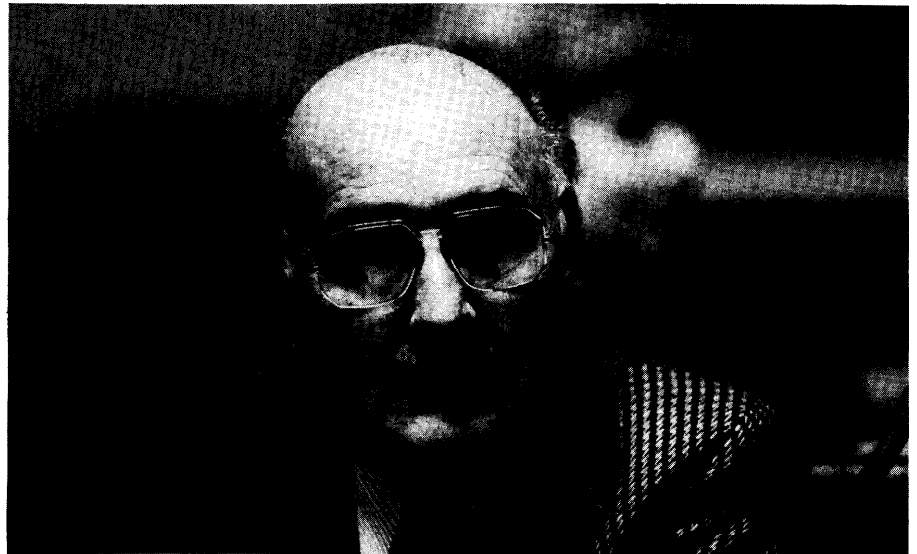
De heer J. Dufaux, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud besprak dit decreet in haar commissievergaderingen van 19 februari, 5 en 19 maart jongstleden. Samen met dit ontwerp werd tevens het voorstel van decreet van mevrouw Brepoels c.s. houdende subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen behandeld.

Mijnheer de Voorzitter, geachte col-

lega's, mijn algemene indruk is dat wij een geanimeerde discussie hebben gehouden over dit ontwerp ; mijn schriftelijke verslag, de talrijke amendementen en de wat vreemde stemuitslagen mogen dit bewijzen. Nochtans kan ik getuigen dat de meerderheid van de deelnemers bekommerd was om de algemene doelstellingen van dit decreet, namelijk : het geven van een formele grondslag aan het adviesrecht van de milieu- en natuurverenigingen ; het geven van een adviesrecht met een overwegend ecologische invalshoek ; het verlenen van een behoorlijke ondersteuning van het overkoepelend orgaan en het verlenen van een decretale basis voor de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen.

Dit was uiteraard ook de draagwijdte die de Minister gaf aan dit decreet in zijn uiteenzetting van 19 februari. Na een historiek te hebben geschets van totstandkoming van de inspraak inzake Leefmilieu en natuurbehoud in de Vlaamse Gemeenschap, via onder meer de intersectoriële raden. — Ho-

ge Bosraad, Hoge Raad van Riviervisserij, Hoge Raad voor Natuurbehoud en Hoge Jachtraad — nadien aangevuld inzake milieuhygiëne door de Vlaamse Raad voor Leefmilieu, wees de Minister er nogmaals op dat het de bedoeling is van het MINA-plan 2000 te komen tot een geïntegreerd beleid. In deze geest kwam ook de MINA-raad tot stand. Hij vervangt de VLARALE en neemt in zijn schoot één vertegenwoordiger op van ieder van de vier sectoriële Raden. Daarenboven streefde de Minister naar een coördinatie met de Sociale Economische Raad van Vlaanderen ; zodoende zullen zes vertegenwoordigers worden opgedragen door de verenigingen die deel uitmaken van de SERV. Om de degelijkheid van de adviezen indien mogelijk nog te verbeteren, zullen vijf niet-stemgerechtigde leden-deskundigen worden voorgedragen door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid uit de universitaire en wetenschappelijke wereld. Tevens bestaat de mogelijkheid ambtenaren-deskundigen uit de administraties, die zich met leefmilieu bezig houden uit te nodigen naar de Raad.

Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw wat de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen betreft, benadrukte CVP-Senator F. Aerts dat het ontwerp van decreet voor zijn fractie in de eerste plaats een sensibiliserende functie vervult. Het Raadslid sloot niet uit dat het ontwerp van decreet in de toekomst nog bijgestuurd zou worden

Dufaux

Op voorstel van collega Vandebosch en van mijzelf werd via amendement bekomen — en dit in de bekommernis om de eerstelijns-milieu- en natuurzorg ook bij het advies te betrekken — een afgevaardigde van de provincies en gemeenten, weliswaar zonder stemrecht, in de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen op te nemen. Al deze mensen komen uiteraard samen onder de leiding van een voorzitter en ondervoorzitter, waarvan de nodige deskundigheid wordt gevraagd en waarvan ofwel de voorzitter, ofwel de ondervoorzitter uit de milieu- en natuurverenigingen dient te komen. Vervolgens wees de Minister op de belangrijke bevoegdheden die de MINA-Raad kreeg, namelijk : algemene bevoegdheid tot studie, aanbeveling en advies op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse Executieve ; verplicht advies met betrekking tot de voorontwerpen van decreet, die betrekking hebben op het leefmilieu en natuurbehoud, het voeren van begrotingsbeleid, de krachtlijnen inzake het beleid leefmilieu en natuurbehoud en het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de voorwaarden en modaliteiten met betrekking tot de erkenning en subsidiering van de milieu- en natuurverenigingen.

Daarenboven wordt de openbaarheid gegarandeerd onder meer door het voorleggen van een verslag over de werkzaamheden aan de Vlaamse Executieve en worden ruime financiële middelen ter beschikking gesteld, die onder meer de werking van een permanent secretariaat mogelijk maken. Een ander belangrijk luik van het ontwerp van decreet is de subsidiëring van de erkende en niet-erkende milieu- en natuurverenigingen.

Zoals ik reeds zei, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, greep rond dit ontwerp van decreet een geanimeerde discussie plaats. Alle uiteenzettingen vermelden zou mij allicht te ver leiden : hiervoor verwijs ik naar het schriftelijk verslag. Toch wil ik trachten enkele discussiepunten nader toe te lichten. Voor de duidelijkheid werden zij gegroepeerd rond themata, alhoewel de discussie niet altijd zo ordelijk verlopen is.

Wat de samenstelling van de MINA-raad betreft, gingen de discussies onder meer rond drie themata inzake de samenstelling van de MINA-raad. Vooreerst was er de verhouding in vertegenwoordiging tussen Milieu- en Natuurverenigingen enerzijds, en de SERV-vertegenwoordigers anderzijds. De discussie liep van wit naar zwart, met alle mogelijke kleurschakeringen. Sommige leden wensten helemaal geen vertegenwoordigers van de SERV in de MINA-raad ; andere leden verkozen geen MINA-raad, maar wensten een opname van de vertegenwoordigers van de Natuur- en Milieuverenigingen in de SERV. Het is de bedoeling van de Vlaamse Executieve, hier verwoord door de Gemeenschapsminister Kelchtermans, dat de Milieu- en Natuurverenigingen de wiskundige meerderheid vormen in de MINA-raad. Heel wat leden, onder meer ikzelf, wezen erop dat de degelijke werking van een raad in de eerste plaats moet steunen op geloofwaardigheid en onderling vertrouwen. Wanneer deze basis ontbreekt is een adviesraad tot verdwijnen gedoemd of enkel in staat tot het uitbrengen van niet gevolgde adviezen, wat zeker niet de bedoeling is.

Als verslaggever moet ik er zeker ook op wijzen dat de vertegenwoordigers van de landbouwmilieus hebben geijverd voor de aanvaarding van een amendement dat een vertegenwoordiging van de landbouwmilieus garandeert in de SERV.

Een tweede discussiepunt inzake de samenstelling van de MINA-raad was de vertegenwoordiging van steden en gemeenten enerzijds en de provincies anderzijds. Collega Vandebosch en ikzelf hebben gepleit voor een vertegenwoordiging van steden en gemeenten met raadgevende stem, wat uiteindelijk is aanvaard. Vanuit onze visie van verdraagzaamheid draagt dit onze algehele voldoening weg.

Een derde punt van discussie vormde de wenselijkheid van de vertegenwoordiging van de hoge raden. Ook hier liepen de meningen uiteen van zeer zinvol tot overbodig. De Minister heeft er steeds op gewezen dat voor de Executieve het feit dat de

Milieu- en Natuurverenigingen een meerderheid in de MINA-raad uitmaken essentieel is voor de goede werking ervan.

Een tweede discussiepunt in de Commissie vormde de raadpleging van de MINA-raad, zijn bevoegdheden en competenties. De verschillende leden hebben duidelijk niet allen dezelfde opvatting over het te geven inspraakadvies aan de MINA-raad. De Gemeenschapsminister herhaalde waarover de MINA-raad verplicht om advies dient te worden gevraagd. In zijn uiteenzettingen en in mijn geschreven verslag vindt men ook de evolutie inzake deze verplichte raadgeving in de diverse teksten die aanleiding hebben gegeven tot dit ontwerp van decreet en waarom de Minister zijn visie ter zake heeft aangepast. De Minister onderschreef, samen met de meeste leden, de bekommernis voor de waarde die aan de adviezen van de MINA-raad moet worden gegeven. Hij vond evenwel dat het om niet bindende adviezen gaat ; doch als de adviezen van de MINA-raad op termijn dezelfde inhoudelijke draagkracht hebben als de SERV-adviezen, mag worden verwacht dat de Vlaamse Executieve deze in de regel zal opvolgen. Een huishoudelijk reglement zal ter zake bepalen in welke vorm de adviezen worden verstrekt. Inzake de verhouding tot de SERV en de SERV-adviezen meent de Minister dat de toekomst zal uitwijzen of een cohabitatie mogelijk is. Beide organisaties hebben een specifieke invalshoek en naargelang de aard van het dossier zal eerst aan de SERV of eerst aan de MINA-raad advies worden gevraagd. Ook meende de Minister dat het advies wel degelijk door de Executieve moeten worden gevraagd, zoals dit trouwens ook geldt voor het SERV-advies of voor het advies van de Raad van State en dus niet op individueel initiatief van de leden van de Executieve. Zodoende kunnen ook ontwerpen van andere leden van de Vlaamse Executieve voor advies worden voorgelegd aan de MINA-raad.

Uiteraard was er bij de commissieleden ook een bekommernis voor de rol van het gewone parlementslid na het uitbrengen van de diverse advie-

Dufaux

zen. Zij dringen erop aan dat de commissieleden even duidelijk worden geïnformeerd als de leden van het adviesorgaan zelf.

Wat de procedure betreft voor de subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu en de andere verenigingen, gaf de Commissie de voorkeur aan de koppeling aan dit decreet van het decreet van mevrouw Brepoels en de heer Timmermans houdende de subsidiëring van de Bond Beter Leefmilieu. Zoals u weet werd de BBL vroeger gesubsidiëerd uit de begroting Cultuur. De Gemeenschapsminister gaf ons een overzicht van de nieuwe mogelijkheden voor de BBL in dit decreet en de bij deze koepel aangesloten verenigingen. Het gaat hier over een indexeerbare basissubsidie van 9 miljoen frank, een subsidie voor wetenschappelijk onderzoek en informatieverstrekking van 5 miljoen, een subsidie voor de adviesverlenende opdracht binnen de MINA-raad, een aanvullende subsidie voor de ondersteuning van de activiteiten van bij de BBL aangesloten verenigingen en een aanvullende subsidie voor de uitwerking van bijzondere projecten. Uiteraard is dit alles uitbetaalbaar via voorschotten, maar wordt er ook in de nodige controlemaatregelen voorzien.

De commissieleden waren erg bekommerd voor een eerlijke en rechtvaardige subsidieregeling, waarbij ook aandacht werd gevraagd voor de bespreking van de administratieve rompslomp en door sommige leden aanmerkingen worden geformuleerd bij de ontstane vermenging van rechter en partij. In de Commissie werd het ontwerp aangenomen met 7 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Mijnheer de Voorzitter, het weze mij toegelaten om even uit mijn rol van verslaggever te stappen en enkele bemerkingen te formuleren namens de socialistische fractie in de Vlaamse Raad.

In de eerste plaats zijn wij verheugd dat dit decreet eindelijk toch tot stand is gekomen. Reeds in mijn interpellatie van 7 januari wees ik de Minister op het laattijdig uitvoeren van dit item uit het regeerakkoord. Men heeft er uiteindelijk meer dan

drie jaar over gedaan om de MINA-raad tot stand te brengen, wat er onder meer toe heeft geleid dat heel wat belangrijke ontwerpen en realisaties in de sector leefmilieu en natuurbehoud niet aan deze raad voor advies konden worden voorgelegd.

Namens onze fractie hoop ik dat de MINA-raad nu snel uitgroeit tot een volwaardige gesprekspartner van de Minister, zodat zijn beleid kan worden getoetst aan een brede maatschappelijke en ecologisch verantwoordelijke basis. Essentieel hiervoor is een goede start in een sfeer van vertrouwen, waar beleidsverantwoordelijken en adviesgevers elkaar als volwaardig en gelijke partners beschouwen, maar waar de onafhankelijkheid van de medewerkers 100 ten honderd wordt gegarandeerd. Onze fractie is alleszins verheugd dat de nodige materiële en financiële voorzieningen zijn getroffen, zodat van bij de start in optimale omstandigheden kan worden gewerkt. Als de Minister er nu voor zorgt dat de nadelen van de cultuursector, namelijk de verzuijing en de administratieve rompslomp, niet opduiken in de milieusector, als hij nu snel de nodige uitvoeringsbesluiten treft om de MINA-raad actief te laten optreden, dan wordt hier een belangrijke stap voorwaarts gezet in de doelstelling van de Vlaamse Executieve : het voeren van een geïntegreerd beleid. (*Applaus*)

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Aerts.

De heer F. Aerts (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ook namens mijn fractie wens ik de Minister geluk met dit ontwerp van decreet dat allicht vandaag door de Vlaamse Raad zal worden goedgekeurd. Dit decreet komt op tijd. Er is heel wat voorbereiding nodig geweest. De verslaggever heeft trouwens gealludeerd op de lange voorbereidingstijd. Dat bewijst de grote zorg die is besteed om een procedure te ontwerpen voor de adviezen die de MINA-raad zal geven. Hieraan is trouwens heel veel belang gehecht. Die adviezen zullen een goed werktuig zijn voor het voeren van het milieubeleid in Vlaanderen.

Met genoeg lees ik in de tekst van de Minister dat het milieubeleid in

heel het beleid moet worden geïntegreerd. Dat is ten andere een waarborg voor een degelijk milieubeleid. Alle beslissingen zullen de Ministers ook vanuit de invalshoek van het leefmilieu moeten benaderen. Wij zijn trouwens in een stadium gekomen waar men daar niet meer buiten kan en waar dat noodzakelijk is.

Ik wens de MINA-raad goede vaart. Ik wens dat de toekomstige leden de opdrachten die hen zullen worden toevertrouwd en die zij zullen aanvaarden op een goede manier zullen uitvoeren, zoals een goede huisvader. Ik wens hen veel verbeeldingskracht, maar ook veel zin voor evenwicht bij de adviezen die zij zullen geven. Dat is wat ik bedoel met de houding van de bonus pater familias.

In de Commissie werd steeds bezorgd gevraagd of de adviezen wel zullen worden gevolgd, of er aandacht aan zal worden besteed en of zij ernstig zullen worden genomen. Mijn toch vrij lange politieke ervaring heeft mij geleerd dat adviezen aan waarde winnen voor zover zij evenwichtig zijn en zich beperken tot het formuleren van extreme gepolariseerde standpunten van sommige drukingsgroepen.

De waarde van de adviezen zal gemeten worden aan de zin voor evenwicht. Deze MINA-raad zal niet onder een goed gesternte starten. Wanneer ik terugdenk aan de tijd, die wij aan de discussies in de Commissie hebben besteed over de samenstelling van de MINA-raad was het één van de hoofdzorgen hoe wij de MINA-raad zouden samenstellen. De verslaggever — die ik trouwens feliciteer voor zijn verslag — heeft deze discussie op een voorbeeldige manier in zijn verslag weergegeven. Veel te weinig aandacht ging naar de opdracht van de MINA-raad en de elementen, die ter beschikking staan om die taak te vervullen.

Met anderen was ik een van de voorstanders om te zeggen dat de meerderheid in deze MINA-raad door de milieuverenigingen moet worden ingenomen. Ik blijf daarbij. Er dient een meerderheid van de milieuorganisaties te zijn. Alle inspanningen om een mathematische meerderheid te bereiken, te behouden of af te bre-

Aerts

ken, zijn zoals de verslaggever het heeft gezegd, eigenlijk overbodig en naar mijn gevoelen trouwens tijdverlies.

Maar in deze MINA-raad moet, omwille van de zorg voor evenwicht, ook een stem weerklinken, die uit de economische sector komt. Om die reden verheug ik mij over de bepaling in het decreet dat de organisaties, die deel uitmaken van de SERV, een gegarandeerde aanwezigheid van die organisaties in de MINA-raad hebben. Immers, een goede discussie kan maar plaatsgrijpen voor zover tussen de verschillende tendenzen een spanningsveld wordt gecreëerd. Een vergadering met allemaal gelijkgezinden en allemaal gelijkgerichten is een steriele vergadering, die weken kan duren. Ik refereer ter zake naar de zittingen van het Russische Parlement in zijn vroegere uitgave. Daar kon men weken met mekaar bezig zijn zonder dat er ook maar een sprankeltje creativiteit ontstond. In een goede vergadering moet een spanningsveld aanwezig zijn. Er wordt dikwijls gealludeerd op de goede werking van de SERV, welnu daar is een spanningsveld tussen werkgever en werknemer. In de MINA-raad moet dat spanningsveld ook worden gegarandeerd door de aanwezigheid — in meerderheid — van de milieuverenigingen, maar ook door de aanwezigheid van de sociaal-economische wereld. Zij die dat willen uitschakelen leven in een voorbij tijd. De economie moet rekening houden met de eisen van het leefmilieu ; het leefmilieu moet evenzeer weten en zich bewust zijn dat er nog altijd economische motieven en wetten zijn die moeten worden gerespecteerd, indien wij ons systeem evenwichtig willen uitbouwen.

Tijdens de besprekingen in de Commissie heb ik twee opmerkingen gemaakt, die ik thans wil herhalen. De eerste betreft de adviezen van de MINA-raad. Ik heb een amendement neergelegd in verband met de verplichte adviezen — de MINA-raad kan ook op eigen initiatief adviezen geven — die worden ingewonnen over voorontwerpen van decreet, over begrotingsbeleid en over de krachtlijnen van het te voeren beleid

inzake leefmilieu. Het woord voorontwerp heeft mij gestoord. Uiteindelijk zijn wij tot een akkoord gekomen, met uw medewerking, mijnheer de Minister, over wat in dit ontwerp verstaan wordt onder voorontwerp. Zoals in het verslag duidelijk wordt weergegeven is een voorontwerp een tekst waarover reeds een akkoord in de Executieve bestaat. Het is dus niet de Minister, die op een vrije namiddag — in België zijn zoveel Ministers dat ik mij kan voorstellen dat zij allemaal wel eens een vrije namiddag hebben — een tekst schrijft en deze aan de MINA-raad geeft voor advies. U heeft daarop negatief geantwoord en gezegd dat onder voorontwerp verstaan wordt een tekst waarover een akkoord in de Executieve bestaat, en die aan het advies van de MINA-raad wordt onderworpen en waarover mogelijk andere adviezen worden ingewonnen, zoals bijvoorbeeld sectoriële adviezen. Nadien wordt het uiteindelijke ontwerp opgesteld dat aan de goedkeuring van de Raad wordt voorgelegd. Na deze uitleg ging ik ermee akkoord om mijn amendement dat ertoe strekte het woord voorontwerp door ontwerp te vervangen, in te trekken.

Nochtans bleef ik op mijn honger wat een aantal andere problemen betreft. Ik wenste dan ook de stemming over sommige van mijn amendementen om een duidelijke uitspraak te krijgen. Zo had ik onder meer moeite met de krachtlijnen van het te voeren beleid.

Mijnheer de Minister, iedere partij in ons land heeft een partijprogramma dat, in samenspraak met al haar geleidingen, wordt opgesteld en in een congres aanvaard. Aan de hand hiervan wordt dan een kiesplatform opgesteld — dit zijn de door de partij vooropgestelde te realiseren initiatieven in de volgende legislatuur — waarover de kiezer zich uitsprekt. Na de verkiezingen ondertekenen de coalitiepartners een regeerakkoord waarin de Regering zich verbindt tot de uitvoering van een aantal voornemens tijdens haar legislatuur. Tenslotte dient de Minister ontwerpen van decreet in gebaseerd op het regeerakkoord. In deze procedure is er bijgevolg geen ruimte voor adviezen.

De Vlaamse Raad geeft haar vertrouwen aan het regeerakkoord om wat het is, niet om wat het zou moeten zijn. Ik heb er uiteraard geen moeite mee dat de Minister adviezen over voorontwerpen van decreten inwint. Ik blijf echter gekant tegen adviezen over de krachtlijnen van het te voeren beleid. Door deze handelwijze doet men afstand van de verantwoordelijkheid die respectievelijk de Minister en de Vlaamse Raad moeten nemen. Het te voeren beleid wordt elders bepaald ; daarover kan geen advies meer worden uitgebracht.

Daarenboven stoort de term krachtlijnen mij, Dat is een door sociologen gehanteerd woordgebruik waarin ik mij als jurist niet terugvind. De politieke wereld houdt zich niet bezig met krachtlijnen, wel met programma's, een kiesplatform, een regeerakkoord en de daaruit voortvloeiende decreten. Mijn amendementen beoogden dan ook het woord krachtlijnen te vervangen door beleidsnota's omdat het Reglement van de Vlaamse Raad daarin wel voorziet. Hoewel de Minister het niet eens is met mijn voorstel en mijn amendement verworpen werd, zal ik het ontwerp van decreet toch goedkeuren. Toch wenste ik deze opmerking bij wijze van reflectie te formuleren aangezien het woord krachtlijnen, mijns inziens, niet thuishoort in het politieke concept.

Ook over het begrotingsbeleid moeten geen adviezen worden ingewonnen. Het onderzoek en de goedkeuring van een beroting behoren tot de voornaamste taken van de Vlaamse Raad. Door de politieke beslissing ter zake spreekt het Parlement zich uit over de inning en het aanwenden van de politieke middelen.

Artikel 11 punt 5 bepaalt dat de verenigingen zich, wat hun burgerlijke aansprakelijkheid betreft, moeten laten verzekeren, willen zij worden erkend. Men verwijst naar artikel 1382 tot en met 1386. Ook ter zake kan een misverstand ontstaan, vooral na de uiteenzetting van één van de commissieleden. Ik verwijs naar bladzijde 30 van het verslag : Een lid zegt dat deze bepaling in verband met de bur-

Aerts

gerlijke aansprakelijkheid analoog is met andere decreten, zoals dat betreffende het sociaal-cultureel vormingswerk. Deze verzekering is nodig, vooral om de risico's van de werknemers te dekken. Welnu, de artikelen 1382 en volgende dekken de risico's van de werknemers niet.

Artikel 1382 en de volgende artikelen van het burgerlijk wetboek voorzien erin de verantwoordelijkheid te dekken ten overstaan van derden. Daarvoor had ik dan ook, alleen om de discussie op gang te brengen, bij wijze van een amendement gesteld dat het een verzekeringspolis voor een onbeperkte waarde moest zijn. In theorie is dat natuurlijk niet houdbaar. Uiteindelijk zijn wij het eens geworden over een amendement, dat wij met verscheidenen hebben ingediend, waarin wordt gesteld, op uw suggestie trouwens, mijnheer de Minister, dat het de Executieve zal zijn die verder zal invullen hoe de zin van punt 5 van artikel 5 moet worden verstaan. Ik vind het een goede manier van handelen. De Vlaamse Raad brengt een idee aan. Het is aan de Voorzitter van de Executieve om deze idee in te vullen. Ik blijf echter beklemtonen dat deze verzekering meer moet zijn dan een verzekering ten overstaan van de werknemers van deze vereniging. Het gaat over een verantwoordelijkheid van personen, ten overstaan van derden. Ik zal u enkel het artikel 1382 van het burgerlijk wetboek, het kortste artikel, voorlezen om u de teneur van dit artikel aan te duiden : Elke daad van de mens waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden. Ik denk dat wij hier op een goed spoor zitten. Het kan niet zijn dat, misschien om allerhande goed gemotiveerde redenen, in procedures wordt tussengekomen waardoor vertraging wordt opgelopen en waardoor schade kan ontstaan.

Wanneer de benadeelde partij de vergoeding voor de schade opeist, vergoeding die hem desgevallend in een gerechtelijke procedure werd toegekend, dan wordt hij geconfronteerd met een rechtspersoon die geen

middelen heeft. Welnu, in een maatschappij waarin verantwoordelijkheidszin meer dan ooit één van de hoofdthema's moet worden is het nuttig dat in deze verzekering wordt voorzien.

Het is trouwens van belang dat men in ons Vlaams Gewest overgaat tot de erkenning van verenigingen. In het nationale Parlement werd een wetsontwerp ingediend waarbij aan milieuverenigingen een vorderingsrecht wordt toegekend. Ik ben een voorstander van deze idee. Het zou echter ook kunnen dat dit vorderingsrecht alleen wordt toegekend aan verenigingen die in hun eigen Gewest zijn erkend met de bedoeling terug te vallen op punt 5 van artikel 11 waarvoor een verzekering bestaat zodat op het einde van een procedure waar een vereniging zou worden veroordeeld om in te staan voor de veroorzaakte gerechtskosten en desgevallend voor de veroorzaakte schade, men niet voor een rechtspersoon komt te staan die niet in staat is de opgelegde verplichtingen na te komen.

Mijnheer de Voorzitter, tot besluit herhaal ik zeer kort de drie hoofdpunten van mijn uiteenzetting.

Ten eerste, wens ik de MINA-raad een goede vaart en vraag mij af of de inspiratie bij de stichting van deze raad wel zo goed was.

Ten tweede, inzake de argumenten en de adviezen vraag ik mij af of de adviezen voor alles moeten worden gevraagd zoals in het decreet wordt bepaald.

Ten derde, in verband met het probleem van de verzekering schenken wij u ons vertrouwen, mijnheer de Minister. Wij rekenen erop dat u een sluitend systeem zult uitwerken zodat deze MINA-raad kan starten en dat wij het vertrouwen kunnen geven aan een instelling die noodzakelijk is en waarvan wij een goede werking verwachten. *(Aplaus)*

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, allereerst

wens ik de verslaggever, collega Dufaux, van harte geluk te wensen met zijn uitzonderlijk goed verslag. Ik wens slechts één kleine opmerking te formuleren. Collega, u hebt in uw betoog gesproken over de openbaarheid van de adviesbeslissingen. Dat is correct. U hebt echter niet vermeld dat dankzij een amendement deze beslissing jaarlijks aan de Vlaamse Raad zullen worden meegedeeld en dit in de vorm van een verslag. Dat is misschien een klein schoonheidsfoutje maar het is toch een belangrijk punt dat niet werd vernoemd.

Het uitzonderlijk belang van dit decreet, waardoor de milieubeweging eindelijk inspraak krijgt in het beleid inzake leefmilieu en het natuurbehoud, werd in de Commissie voor het Leefmilieu duidelijk geïllustreerd door het geanimeerd debat waartoe het aanleiding heeft gegeven. Nu alle politieke partijen zich, naar buiten toe ten minste, tot de ecologie hebben bekeerd en bij verkiezingen en partijcongressen het leefmilieu hoog in het vaandel dragen, had men kunnen verwachten dat de bespreking van dit ontwerp van decreet aanleiding zou geven tot een enthousiaste consensus. Niets is minder waar. De touwtrekkerij rond de samenstelling van de MINA-raad en vooral de meerderheidsvertegenwoordiging erin van de milieubeweging, alsook aangaande het gewicht dat aan zijn adviserende taak zal worden gegeven, heeft ten overvloede aange-toond dat men de ronkende verklaring over de aandacht voor het leefmilieu van sommige partijen, meer in het bijzonder van de CVP, niet met een korreltje, maar met een ganse emmer zout moet nemen.

De heer F. Aerts : Dat is goedkoop en dat is niet juist.

De heer E. Gryp : Dat is wel juist. Talloze manoeuvres werden, vooral door de CVP-commissieleden, met als uitblikker de heer Aerts, uitgevoerd om het meerderheidsprincipe ten opzichte van de milieubeweging ten onrechte weg te werken en de opdracht van deze belangrijke adviesraad grondig af te zwakken. *(Protest van de heer F. Aerts)*

Ik kom daar straks nog op terug, mijnheer Aerts.

Gryp

U heeft daarnet het woord gehad, nu heb ik het woord.

De heer F. Aerts : U moet geen gekke dingen vertellen.

De heer E. Gryp : Het is mijn opinie of mijn indruk, noem het zoals u wil. Ik ben geen jurist en ik gebruik mensentaal.

Het siert de Minister dat hij, vooral wat de meerderheid van de milieubeweging betreft, dit principe standvastig is blijven verdedigen, tegen de aanvallen van zijn partijgenoten in. Vandaar dat ik mij heb laten overtuigen om mijn amendementen ter zake in te trekken, hoewel ik nog steeds van mening ben dat zowel de organisaties, vertegenwoordigd in de SERV, als de sectorraden, te sterk vertegenwoordigd zullen zijn. Enige compensatie kan wellicht worden bekomen door een vertegenwoordiging van de milieubeweging binnen een werkgroep Milieu en Economie, zoals de Minister tijdens de algemene bespreking heeft voorgesteld. Als het inderdaad de bedoeling is dat de MINA-raad de problemen vanuit een ecologische bekommernis benadert, zoals de Minister het duidelijk heeft gesteld, heb ik toch mijn twijfels over de louter ecologische bedoelingen van bijvoorbeeld de Hoge Jachtraad. De afwezigheid van afgevaardigden van steden, gemeenten en provincies bij de groep deskundigen zonder stemrecht houdt enig gevaar voor politisering in, doch roept bij ons minder bezwaren op voor zover het gaat om een onafhankelijke en deskundige ambtenaren.

Verder wens ik nadrukkelijk akte te nemen van enkele verklaringen van de Minister, die ertoe geleid hebben dat ik ook mijn amendementen aangaande de raadpleging van de raad — artikel 4, paragraaf 2 — heb ingetrokken. In de eerste plaats heeft de Minister in het verslag laten acteren dat het verplicht advies, met betrekking tot de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake leefmilieu en natuurbehoud, onder meer slaat op de toepassing van de geïntegreerde milieuwetgeving, waaronder de milieueffectrapportering, de veilig-

heidsrapportering, het milieuvergunningenbeleid en het handhavingsbeleid. Voorts heeft de Minister benadrukt — dat is ook in het verslag genoteerd — dat het de bedoeling is om over alle belangrijke ontwerpen van besluit van de Vlaamse Executieve die organieke regelingen voor een langere periode omvatten, het advies van de MINA-raad in te winnen.

Dan zal ik nu enige commentaar geven bij de vele amendementen die tijdens de artikelsgewijze bespreking werden ingediend. Het koddigste amendement was volgens mij het eerste amendement van de heren Beerden en Van Looy dat er toe strekte bij de twaalf vertegenwoordigers van de milieu- en natuurverenigingen ook twee leden op te nemen, voorgedragen door landbouworganisaties, ten einde die ook deel te laten uitmaken van de MINA-raad.

Er is inderdaad een tijd geweest, maar dat is helaas lang geleden, dat boeren tot de meest professionele natuurbeschermers konden worden gerekend. Onder druk van een verkeerd Europees landbouwbeleid en van organisaties als de Boerenbond werd voorrang gegeven aan intensieve, industriële en chemische landbouw waardoor de boeren soms tegen hun eigen wil in, zeer efficiënte natuurvernietigers werden.

De heer E. Bockstal : Dat moet u aan de boeren zeggen.

De heer E. Gryp : Maar die zijn hier niet ! Door een overmatig gebruik van kunstmeststoffen en chemische verdelgingsstoffen worden de bodem, het grond- en oppervlaktewater vergiftigd met fosfaten, nitraten en dodelijke pesticiden, waardoor de landbouw één van de belangrijkste bedreigingen voor het leefmilieu en de natuur wordt. De recente brand in Antwerpen toont ten overvloede aan hoe niet alleen het gebruik van deze stoffen, maar ook de aanmaak en het stockeren ervan, het leven van mensen, dieren en planten kunnen bedreigen. Het heeft geen haar gescheeld of de brand in Deurne had het leven kunnen kosten aan duizenden mensen en dit ingevolge die zogenaamde fyto-sanitaire rotzooi. Organisaties die dat soort geknoei met de natuur promoten horen hoege-

naamd niet thuis in de vertegenwoordiging van milieu- en natuurverenigingen. Andere pogingen om de meerderheid van milieuverenigingen af te bouwen werden gelukkig eveneens verijdeld.

Andere CVP-amendementen inzake artikel 4 hadden tot doel de bevoegdheid van de adviesraad te beperken en het advies slechts te laten vragen voor ontwerpen en niet voor voorontwerpen, zodat er geen advies zou kunnen worden uitgebracht over teksten die nog door de Executieve moesten worden goedgekeurd. Kortom, de partij van de groene sjermpjes heeft tegen haar eigen Minister in alles gedaan wat kon om dit belangrijk ontwerp van decreet af te zwakken en te ontkrachten. De Groenen zullen dit ontwerp in elk geval goedkeuren. *(Applaus bij AGALEV en bij SP)*

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wens ik de verslaggever te feliciteren voor de zeer goede weergave van de bespreking in de Commissie. Ik heb weinig toe te voegen aan wat vorige sprekers op deze tribune over dit ontwerp hebben gezegd. Ik betreur wel dat het zo lang heeft geduurd vooral leer deze Milieu- en Natuurraad kon worden opgericht. Door het feit echter dat dit ontwerp onbegrijpelijk lang bij de Raad van State is blijven liggen, heeft de raad die wij vandaag in het leven roepen, zijn stempel niet kunnen zetten op verschillende decreten die wij al hebben goedgekeurd en die belangrijk zijn voor het milieu- en natuurbeleid in Vlaanderen. Dit moet toch vooraf duidelijk worden gezegd.

Positief is wel dat wij in de Commissie de mogelijkheid hadden in een erg constructieve bespreking een aantal verduidelijkingen aan te brengen aan het opzet van de MINA-raad om de milieu- en natuurverenigingen een zo optimaal mogelijke rol te laten spelen ten opzichte van de overheid. Tegelijkertijd werd hierin ook het voorstel van collega Timmermans en mijzelf betreffende de subsidiëring van de koepelorganisatie BBL verwerkt. Ik ben zeer blij dat ook de milieu- en

Brepoels

natuurverenigingen op het gebied van subsidiëring door dit decreet duidelijk ke erkenning krijgen.

Ik heb er reeds op gewezen dat ik inhoudelijk niet ver zal uitweiden. Voor ons is werkelijk belangrijk dat de MINA-raad in de toekomst naast en in samenwerking met de SERV als volwaardige gesprekspartner zal worden beschouwd. De SERV zal uiteraard meer vanuit sociaal-economisch oogpunt adviezen formuleren. Het moet toch duidelijk zijn dat de MINA-raad specifiek over milieu- en natuuraspecten advies zal uitbrengen. In dat opzicht verschil ik enigszins van mening met collega Aerts. Ik ben er namelijk van overtuigd dat deze adviezen zo zuiver mogelijk moeten zijn. Collega Aerts, maar ook anderen, hebben tijdens de commissiebesprekingen voortdurend getracht allerhande vertegenwoordigers in de MINA-raad onder te brengen, zodat men niet meer duidelijk weet wat de oorspronkelijke bedoeling was. Wij verklaren zeer duidelijk dat wij van de MINA-raad een ecologisch advies verwachten. Nadien moet de Minister de verschillende adviezen tegenover elkaar afwegen. Ik pleit zeker niet voor een vermenging van allerhande sectoren in de MINA-raad en ga evenmin akkoord met wat collega Aerts zojuist heeft gezegd, namelijk dat een dergelijk ecologisch advies eng zou zijn en met oogkleppen op zou worden geformuleerd. Dat hoeft helemaal niet het geval te zijn. De vergelijking die u hebt gemaakt, mijnheer Aerts, met bijvoorbeeld het Russische Parlement vind ik ongehoord en onbegrijpelijk.

De heer F. Aerts : U hebt mij niet begrepen.

Mevrouw F. Brepoels : Dan had ik graag van u enige uitleg gekregen. Wij hebben in de Commissie ook gemerkt dat men tracht de milieuverenigingen vooraf in een slecht daglicht te plaatsen en men het wil doen voorkomen alsof de adviezen van de SERV een volkomen andere vorm aannemen. Ik ben het daarmee niet eens, maar als ik u verkeerd begre-

pen heb, kreeg ik graag van u enige verduidelijking .

De heer F. Aerts : Mevrouw Brepoels, ik zal mij evenzeer zwart-wit uitdrukken. Wij waren bezorgd om het feit dat de adviezen zeker geen sloganeske vormen mogen aannemen. Ik pleit voor evenwicht. Er wordt ook meer naar iemand geluisterd naarmate hij dichter dit evenwicht benadert. Ik kan mij best voorstellen dat een milieuvereniging in acties op het terrein uitgesproken standpunten inneemt. Dat kan niet anders en is misschien ook goed, daarover oordeel ik niet. Als men echter op die manier in een raad adviezen formuleert, wordt men niet au sérieux genomen.

Mijn tweede idee bestond erin dat men om een goede discussie te hebben een spanningsveld moet creëren. In mijn amendement over de verzekering voor onbepaalde waarde geloofde ik zelf niet. Ik ben niet naïef. Het was mijn bedoeling een spanningsveld te creëren, waaruit uiteindelijk een goede oplossing is voortgekomen.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer Aerts, ik begin de indruk te krijgen dat u in de Commissie inderdaad een aantal formules naar voren hebt gebracht waarin u zelf niet gelooft.

De heer F. Aerts : Dat is niet ernstig. Om de discussie op gang te brengen, om aandacht te krijgen, moeten zaken worden gedeponeerd die niet kunnen worden gerealiseerd, maar wanneer ze scherp worden geponeerd komt er een discussie tot stand en kan er een oplossing worden gevonden.

Mevrouw F. Brepoels : Ik denk dat het belangrijk is dat de milieusector een zuiver advies naar voren kan brengen. Voor u is dit misschien te radicaal. Vervolgens kan de Minister uit de verschillende adviezen van de sectoren bepaalde aspecten kiezen, ten einde een algemene visie over bepaalde problemen te krijgen. Ik zie niet in waarom de milieusector een bepaald evenwicht in haar advies moet brengen, terwijl dit voor andere sectoren duidelijk niet wordt verwacht.

De heer F. Aerts : Hetzelfde geldt voor het spanningsveld tussen werkgever en werknemer.

De heer J. Timmermans : Daar gaat het over hetzelfde thema, het sociaal-economische, waar vanuit verschillende gezichtshoeken naar een overeenstemming wordt gezocht. Hier gaat het over milieu en natuur, over adviezen vanuit dezelfde gezindheid, waar er soms wel een verschil in opinie bestaat, maar alleen vanuit het milieu- en natuuroogpunt een advies zal worden geformuleerd. Het kan echter niet dat een MINA-raad vooraf al rekening zou houden met de economische aspecten.

De heer F. Aerts : Wanneer dit in een vergadering wordt besproken waar de deelnemers hetzelfde zeggen en denken, kan niets creatiefs tot stand komen.

Mevrouw F. Brepoels : Deze mensen denken niet allen hetzelfde, ze zeggen niet allen hetzelfde, zij hebben wel dezelfde bekommerning.

De Voorzitter : Ik stel voor dat mevrouw Brepoels de kans krijgt haar stelling verder te ontwikkelen, zonder onderbreking.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer Aerts, u zegt dat ik u verkeerd begrijp, ik meen echter dat dit niet zo is. Dergelijke uitlatingen vind ik nog steeds ongehoord en onbegrijpelijk.

Het is belangrijk dat er in de MINA-raad een duidelijke meerderheid van natuur- en milieuverenigingen vertegenwoordigd is. Helaas constateer ik ook nu weer dat er pogingen zijn gedaan om die meerderheid te breken. In die zin wil ik ten opzichte van het verslag iets rechtzetten.

De vertegenwoordiging van de gemeenten en de provincies kwam niet tot stand vanuit de bekommernis om precies die organen in de MINA-raad te vertegenwoordigen. Ik heb daarover mijn twijfels, hoewel ik er niets op tegen heb. Toch is er een ander belang naar voren gebracht. Het verheugt me dan ook dat de Commissie uiteindelijk niet heeft aanvaard dat de gemeenten en de provincies een stem zouden hebben, maar wel een inbreng in de vorm van een advies.

Brepoels

Ik meen dat het niet is aangewezen de gemeenten en de provincies bij de MINA-raad te betrekken. Het gaat hier over een overleg met een bepaalde sector uit onze maatschappij en tot nog toe behoren de gemeenten en de provincies niet alleen tot die sector ; zij hebben heel wat andere niveaus waar de gemeenten en de provincies overleg kunnen plegen met de hogere overheid.

De milieu- en natuurverenigingen die in de MINA-raad vertegenwoordigd zijn, zullen worden aangeduid in samenwerking met of na advies van de koepelorganisatie. Het is belangrijk dat de meest bekwame mensen uit de sector in de raad vertegenwoordigd zijn, met een duidelijke spreiding over Vlaanderen en met verschillende interesses en uit verschillende verenigingen. De door de MINA-raad geboden mogelijkheid om ambtenaren als deskundigen op te roepen zal zeker bijdragen tot de goede werking ervan. Hierdoor kan de MINA-raad trouwens over de meest duidelijke informatie beschikken.

In verband met de administratieve begeleiding van de MINA-raad hebben wij erop gewezen dat er in de administratie bezorgdheid zou bestaan over het feit dat ambtenaren met voldoende kennis en opleiding op milieuvlak naar de administratieve cel zouden worden afgevaardigd. Dienaangaande wil ik beklemtonen dat die ambtenaren voldoende onafhankelijk moeten zijn ten opzichte van de overheid. Ik meen dat dit in een eerste fase aanvaardbaar is maar op termijn moeten wij streven naar een onafhankelijke cel die administratieve medewerking verleent aan de MINA-raad, zoals dit momenteel het geval is bij de SERV.

Met betrekking tot de verplichte raadpleging van de MINA-raad meen ik dat de Minister duidelijk heeft gesteld dat hij dit zo ruim mogelijk ziet en dit voor alle facetten van het beleid. Het verheugt mij dat hij beloofde de belangrijkste uitvoeringsbesluiten van de Executieve eveneens ter advies aan de MINA-raad voor te leggen. Zeer belangrijk hierbij is dat de MINA-raad te allen tijde zelf ad-

vies kan uitbrengen over alle dossiers die zij aan de Minister wenst over te maken.

Zoals vele collega's hebben gesteld wensen wij uiteraard dat deze MINA-raad een goede werking zou hebben met de overheid. Veel zal natuurlijk afhangen van hun onderlinge relatie die moet gestoeld zijn op wederzijds vertrouwen en de overtuiging dat de ene een positieve bijdrage kan leveren ten opzichte van de andere. Dit kan natuurlijk moeilijk worden gecreëerd als men het adviesorgaan als pottekijker zou beschouwen. Is dit wel het geval, dan denk ik dat we op het verkeerde spoor zitten.

Het tweede aspect betreft de subsidiëring van de verenigingen. Wij zijn heel blij dat de koepelorganisatie een apart onderdeel geworden is in dit decreet waardoor er duidelijkheid geschapen is en waardoor ook de milieu- en natuurverenigingen een aanmoediging krijgen voor hun vrijwilligerswerk.

Een derde belangrijk aspect is dat de Minister de continuïteit verzekert door het creëren van voorschotten. Wij kunnen alleen maar hopen dat de Minister en de Vlaamse Raad in de mogelijkheid zijn om elk jaar een voldoende belangrijk bedrag in te schrijven om het te verdelen op de manier die in dit ontwerp van decreet is aangegeven.

De Voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil op mijn beurt de verslaggever danken voor zijn objectief en degelijk verslag. De discussie is inderdaad in de Commissie niet altijd gestroomlijnd verlopen.

Het ontwerp-decreet heeft heel wat vertraging gekend. Dat is niet onmiddellijk de schuld van de Minister maar het heeft verschillende jaren geduurd voor de Raad van State hierover advies heeft uitgebracht. Ik hoop dat er niet een soortgelijke vertraging zal plaatshebben voor de uitvoeringsbesluiten. Ik reken hiervoor op de Minister.

Dergelijke verträgen zullen wij

niet meer dulden. Ik had immers de indruk naar aanleiding van sommige amendementen in de Commissie dat voor sommige leden een dergelijke vertraging toch de bedoeling zou zijn.

Wij gaan akkoord met de grote lijnen en principes die in dit ontwerp-decreet zijn ingeschreven. Ik beperk mij tot de essentie met betrekking tot de samenstelling van de MINA-raad en zijn bevoegdheden en met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van de verenigingen en projecten.

Later zal ik enkele vragen stellen in verband met de interpretatie van sommige bepalingen. In een eerste luik zal ik verduidelijken waarom wij akkoord gaan met de grote lijnen en principes van dit ontwerp-decreet.

Wat de samenstelling betreft, behoort het tot de opdracht van de MINA-raad dat hij de problemen vooral uit een ecologische hoek bekijkt doch binnen een spanningsveld tussen milieu- en sociaal-economische belangen. Daarom gaan wij akkoord dat het principe is ingeschreven dat de milieuverenigingen de meerderheid hebben. Het is echter ook goed dat ook sociaal-economische organisaties in de MINA-raad vertegenwoordigd zijn naast sectorraden die soms een specifieke inbreng hebben.

Die verscheidenheid in samenstelling belet uiteraard niet dat er naar een consensus kon worden gestreefd, maar dat hoeft voor ons niet onmiddellijk.

De SERV en de MINA-raad zijn niet geheel te vergelijken. De MINA-raad is een nieuwe raad die de bedoeling heeft uit een ecologische invalshoek de problematiek, die voorgeschoven wordt, te bekijken. Het is niet een raad zoals de SERV, die tussen werkgevers en werknemers onderhandelt om tot een consensus te komen over bepaalde voorgelegde problemen.

In de Commissie is naar aanleiding van bepaalde amendementen gezegd dat het goed zou zijn — en dit is door de Minister enigszins beaamd — om ook in de SERV de milieuverenigingen tot partner te maken. Ik denk niet dat het verstandig zou zijn zulks

Lisabeth

te doen omdat er in de SERV een spanningsveld bestaat tussen het sociale en het economische, tussen werkgever en werknemers. Het zou fout zijn allerlei spanningsvelden — u heeft gesproken over milieuverenigingen maar er kunnen ook nog andere belangrijke groepen vertegenwoordigd worden zoals bijvoorbeeld de welzijnswerkers — in één enkel orgaan bijeen te brengen. Ik pleit er dus voor dat het spanningsveld tussen het milieu en het sociaal-economische in eerste instantie in de MINA-raad zou worden gehouden, met dien verstande dat de milieuverenigingen de meerderheid zouden uitmaken. Zulks kan eveneens tot gevolg hebben dat juist die meerderheid van milieuverenigingen de sociale en de economische vertegenwoordigers in de MINA-raad meer milieubewust kunnen maken.

Inzake de samenstelling wijs ik erop dat het verstandig is het principe van de vertegenwoordiging van de sociale en economische organisaties in de MINA-raad in te schrijven, zonder echter te specificeren over welke organisaties het gaat. De organisaties moeten zelf, in onderling overleg, hun vertegenwoordiging bepalen.

In die zin kunnen wij niet akkoord gaan met het amendement dat vandaag nog is ingediend en dat ertoe strekt één specifieke landbouworganisatie in het decreet op te nemen teneinde zeker te zijn van haar vertegenwoordiging in de Raad. Het decreet bepaalt nu dat er 6 vertegenwoordigers van de sociale en economische organisaties die in de SERV vertegenwoordigd zijn in de MINA-raad zetelen. Iedereen weet hoe de SERV is samengesteld. Het zou verkeerd zijn aan slechts één van de zes organisaties de waarborg te geven dat ze vertegenwoordigd zijn. Ook de pariteit die nu in de SERV heerst en die vermoedelijk ook tussen de zes vertegenwoordigers in de MINA-raad tot stand zal komen zou door het aanvaarden van het amendement niet langer gewaarborgd zijn. Het zou dus verstandiger zijn deze aangelegenheid over te laten aan de organisatie zelf.

In verband met de bevoegdheid van de MINA-raad zijn wij het ermee eens dat het advies en de studie op eigen initiatief kunnen worden aangevat. Anderzijds is het ook belangrijk dat in het decreet is ingeschreven dat de Executieve niet alleen de mogelijkheid maar tevens de verplichting heeft om bepaalde aspecten van het milieubeleid te onderwerpen aan het advies van de MINA-raad. Het gaat hier wel degelijk om de grote lijnen van het milieubeleid. Er moet worden voorkomen dat deze verplichting adviesbevoegdheid door allerlei details zou worden uitgehouden. Ze mag ook niet worden beperkt door een te enge interpretatie van artikel 4, paragraaf 2. Voor ons mag aan de bewuste paragraaf wel degelijk een ruime interpretatie worden gegeven. Het kan bijvoorbeeld in onze denkwijze goed zijn dat wordt geïnterpreteerd dat de Executieve zich als het ware ook verplicht advies te vragen over echt belangrijke uitvoeringsbesluiten of beleidslijnen. Ter zake hoeft de Executieve zich volgens ons niet beperken tot beleidsnota's en beleidsbrieven; het kan immers veel ruimer worden opgevat. In die zin zijn wij tevreden dat de term krachtlijnen — weliswaar met een vage betekenis, maar die toch duidelijk politieke wil uitdrukt — behouden blijft omdat men zich op die wijze niet alleen beperkt tot een verplichte adviesvraag over ontwerpen van decreten, beleidsbrieven of beleidsnota's. Wij stellen hoe dan ook vertrouwen in de Minister om aan de inhoud van artikel 4, paragraaf 2 een ruimere interpretatie te geven. Uiteraard blijft het eigen initiatiefrecht van de MINA-raad steeds bestaan.

Wat de erkenning en subsidiëring van verenigingen en projecten betreft, is het goed een algemene regeling uit te werken, die in ieder geval zal toelaten op dat vlak een duidelijker beleid te voeren dan tot hiertoe mogelijk was via een eerder arbitraire subsidiëring. Tot slot wens ik ook nog een paar concrete vragen te stellen, inzake sommige bepalingen. Ik zal mij echter beperken tot de meeste essentiële.

Mijnheer de Minister, in artikel 3 dat

handelt over de twaalf vertegenwoordigers van de milieuverenigingen, worden een aantal voorwaarden gesteld. Op het einde van punt 1 staat: na advies van hun koepelorganisatie. Ik weet niet of in de huidige omstandigheden bepaalde milieuverenigingen bestaan die aan alle voorwaarden voldoen, maar nog niet bij een koepelorganisatie zijn aangesloten. In de toekomst zou dat wel het geval kunnen zijn. Wat is voor deze verenigingen dan de betekenis van de woorden: na advies van hun koepelorganisatie? Via amendement is men ook overgegaan tot een verhoging van vijf naar zeven van het aantal ledendes-kundigen omwille van de vertegenwoordiging van de Vereniging van Belgische steden en Gemeenten en de Vereniging van Provincies. Ik meen nochtans dat in de Commissie duidelijk was overeengekomen dat er hier geen sprake kon zijn van mandatarissen. Dit moet niet per se in het decreet worden ingeschreven, maar voor alle duidelijkheid wens ik zulks nogmaals te beklemtonen.

Over artikel 4, dat de bevoegdheid bepaalt, zal ik geen vragen stellen. Al loop ik misschien een beetje vooruit op de uitvaardiging van de uitvoeringsbesluiten, toch zou ik wel wat meer duidelijkheid wensen inzake subsidiëring en erkenning. Eén van de gestelde voorwaarden is: voldoen aan de door de Vlaamse Executieve vastgestelde activiteitsnormen. Wat wordt hiermee bedoeld? Gaat het over een aantal activiteiten van een vereniging in de loop van het jaar?

Mijnheer de Minister, wij hopen dat al wat nog moet worden geregeld — en volgens heel wat bepalingen moet de Vlaamse Executieve hiertoe nog overgaan — zo snel mogelijk zal gebeuren. Wij hopen in elk geval dat de termijn korter zal zijn dan deze die is verlopen tussen het indienen van het voorontwerp en de bespreking van het ontwerp-decreet in de Vlaamse Raad.

De Voorzitter: Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, na dit al even constructief debat in de Openbare Vergadering, dank ik in de eerste plaats

T. Kelchtermans

de verslaggever, zowel voor de wijze waarop hij de commissiewerkzaamheden heeft begeleid als voor de manier waarop hij hier een getrouwde weergave heeft gegeven van de drie commissievergaderingen die wij aan dit ontwerp van decreet hebben gewijd. Wij hebben de verschillende discussiepunten in een behoorlijke consensus kunnen afronden ; vandaar de hoop dat dit decreet met de grootst mogelijke meerderheid binnen alle fracties zal kunnen worden goedgekeurd.

Uit een aantal bedenkingen die hier werden geuit, blijkt hoe een milieubeleid in een eerste benadering er zou kunnen uitzien, wat ik dan ook in eerste optie heb weerhouden.

Uit de krachtlijnen — en, collega Aerts, ik spreek liever over krachtlijnen dan van krachttermen — die werden vooropgesteld, blijkt dat wij voorstander waren van een structurele betrokkenheid van de leefmilieuverenigingen bij het Vlaams milieubeleid, optie die trouwens ook door de Vlaamse Executieve wordt aanvaard.

Wij hebben het voorstel bepleit dat werkgevers en werknemers een meer duidelijke plaats zouden krijgen en ook een verantwoordelijkheid bij de uitstippeling van het milieubeleid. Wij hebben dan ook voorstellen gedaan aan collega Van den Brande en anderen opdat zij, binnen hun nationale bevoegdheid, bij de comités voor veiligheid en gezondheid en de ondernemingsraden de bescherming van milieu als nadrukkelijk onderwerp aan de agenda zouden kunnen plaatsen. Reeds van in den beginne hebben wij deze benadering bepleit.

De laattijdigheid waarmee wij na drie jaar dit ontwerp ter goedkeuring kunnen voorleggen, is eerder te wijten aan de verschillende procedures die moeten worden gevolgd vooraleer een ontwerp van decreet door de Vlaamse Raad kan worden goedgekeurd.

Wij moeten minder het polariserend aspect beklemtonen, zoals collega Aerts in zijn zeer evenwichtige uiteenzetting heeft benadrukt. Wij gaan

meer en meer naar een eco-sociaal-economisch beleid, waarbij de SERV de problemen vooral vanuit een sociaal-economische invalshoek benadert, maar niet blind kan blijven voor de ecologische aspecten, en omgekeerd de MINA-raad vanzelfsprekend het beleid vanuit een ecologische invalshoek benadert, maar toch rekening zal houden met de sociaal-economische implicaties van deze activiteiten. Dit laatste houdt helemaal niet in dat de MINA-raad zich gremd of beperkt moet voelen in zijn adviezen.

Deze algemene benadering heb ik reeds in de Commissie gegeven en die is hier door niemand tegengesproken.

De Commissie heeft hier terecht lofbetuigingen ontvangen, en de verslaggever zal dit ongetwijfeld bevestigen. Bij de besprekingen over andere decreten hebben wij ook al veel ruimte voor discussie gelaten zodat een voorontwerp niet te nemen of te laten was en veel ruimte werd gelaten voor amenderingen, natuurlijk onder de voorwaarden die daarvoor gelden in de Vlaamse Raad en in de Vlaamse Executieve. Dit decreet op de MINA-raad is daarvan een nieuw voorbeeld.

Iedereen beklemtoont dat het een volwaardige raad moet zijn. Ik herhaal dat dit voor mij minder een kwestie is van regels, maar veel meer van ingesteldheid om bijvoorbeeld de noodzaak van een advies zo ruim mogelijk te interpreteren. Als essentiële regels de volwaardigheid van deze raad garanderen is het verder vooral een kwestie van ingesteldheid van de Vlaamse Executieve, van mijzelf maar ook van de leden van de Vlaamse Raad, wat men niet met honderd en één regeltjes kan garanderen.

Na deze algemene inleiding en enkele kritische bedenkingen wil ik vooral mijn voldoening uitspreken dat wij hier een decreet mogen voorstellen dat hopelijk de eensgezinde goedkeuring van de Raad wegdraagt.

Collega Dufaux heeft namens zijn fractie wel enkele scherpe kritische bedenkingen geformuleerd in verband met de laattijdigheid, de volwaardigheid, het uitblijven van de

uitvoeringsbesluiten. Ik heb hierop reeds terzijde geantwoord en bevestig hier dat wij de uitvoeringsbesluiten zo snel mogelijk aan de Executieve zullen voorleggen.

Ik dank collega Aerts voor de volledigheid van zijn betoog en voor de scherpte waarmee hij de discussie heeft gevoerd. Zoals hij zelf aan collega Brepoels heeft gezegd, is alleen deze strategie in staat om ideeën los te krijgen en om de onduidelijkheden in het voorontwerp weg te werken. Voor de krachtlijnen in de werking van de MINA-raad val ik terug op de manier waarop men doorgaans werkt : men vertrekt van een regeerakkoord of van een beleidsverklaring, die voor de betrokken Minister vaak het kader is waarin hij zijn beleidsinzichten formuleert. Het is goed dat ook over deze inzichten het advies van de MINA-raad wordt gevraagd, zodat deze reeds op dit, zij het niet afdwingbare niveau, haar bijdrage kan leveren en ook het visionaire aan bod mag laten komen waardoor zij de Minister suggesties en accenten kan aanbieden. Dat moet mogelijk zijn. Ik aanvaard het principe dat over de krachtlijnen advies moet worden ingewonnen. Zoals ik collega Aerts reeds antwoordde, stel ik voor het probleem van de burgerlijke aansprakelijkheid uitdrukkelijk te regelen door een besluit van de Vlaamse Executieve.

De heer Gryp heeft het niet kunnen laten zijn systematische twijfel te verwoorden over wat de meerderheidspartijen doen. Zijn slot vond ik echter bijzonder goed. Hij zegde namelijk het decreet te zullen goedkeuren. Hij deed nog uitspraken een verslag waardig. Hij sprak over een paar koddige amendementen en deed eigenaardige uitspraken. Zo zegde hij te hebben vastgesteld dat de CVP vaak heeft gepleit tegen de eigen Minister. Ik wil dat misverstand hier uit de weg ruimen. Ik heb steeds steun gekregen, en de uiteenzettingen van vandaag hebben aangetoond dat heel de CVP op dezelfde golfengete zit. Ik heb dat reeds aangetoond in mijn algemene inleiding in aansluiting op het betoog van de heer Aerts.

Ik heb mevrouw Brepoels reeds onrechtstreeks geantwoord over de

T. Kelchtermans

laattijdigheid, de bespoediging en de Raad van State. Bij de milieuverenigingen mogen geen misverstanden bestaan. Wij putten ons graag uit met platonische liefdesverklaringen aan het adres van die verenigingen, maar dat belet niet dat wij hen ook advies mogen geven. Ik sluit aan bij het advies dat de heer Aerts hen geeft. Wij mogen de milieuverenigingen zeker de vaderlijke raad geven hun adviezen niet in extremen te stellen, tenzij het om een zeer duidelijke zaak gaat.

Ook ik heb gepleit voor vertegenwoordiging van gemeenten en provincies, zij het zonder stemrecht. Het is goed een beroep te kunnen doen op hun deskundigheid. Een van de opties die kunnen worden afgeleid uit het MINA-plan is de gemeenten en de provincies een grotere verantwoordelijkheid te geven in het milieubeleid.

Een milieubeleid kan enkel slagen wanneer het van onder naar boven wordt opgebouwd. Aangezien wij voor het Afvalstoffenplan en de waterzuivering echt op de medewerking van de gemeenten moeten kunnen rekenen, evenals van de provincie — onder meer op het vlak van de sensibilisering — is het aangewezen dat zij van bij het begin, vanuit de deskundigheid van hun inbreng, bij het adviseren over wat eventueel van hen wordt verwacht of hoe een Vlaams milieubeleid zou moeten zijn, worden betrokken. Ik pleit tevens voor onafhankelijkheid. Deze administratieve cel moet de waarborg van een complete onafhankelijkheid krijgen, zowel ten opzichte van de Vlaamse Executieve, als van de normale bevoegdheid van onze administratie.

Wat de subsidies betreft, meen ik dat ik in de Commissie voldoende heb geantwoord. Collega Lisabeth heeft positief op dit decreet gereageerd, maar hij heeft wel vragen in verband met het amendement betreffende de gewaarborgde aanwezigheid van landbouw, die volgens de samenstelling van de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen ook een vertegenwoordiger dienen te hebben. Overdaad schaadt niet en dus was ik er niet tegen gekant, hoewel ik het

wel overbodig acht. Indien daarover geen consensus wordt bereikt, zou het spijtig zijn daarop aan te dringen.

Over de ruime interpretatie van de adviesbevoegdheid heeft u twee vragen gesteld. De eerste betrof de koepelorganisaties voor hen die er niet bij betrokken zijn. De vereniging die zich niet bekend maakt ook onder een koepelorganisatie kan in ieder geval haar kandidatuur stellen voor opname in de MINA-raad. De Vlaamse Executieve zal moeten beslissen of deze vereniging aan de voorwaarden voldoet.

Mijnheer Lisabeth, kan u uw tweede vraag nopens de activiteitsnormen even herhalen.

De heer C. Lisabeth : Eén van de voorwaarden, die voor de erkenning en subsidiëring worden gesteld is voldoen aan de door de Vlaamse Executieve vastgestelde activiteitsnormen. Deze zullen in een uitvoeringsbesluit moeten worden bepaald. Kan u ons daarover iets meer zeggen ? Wat wordt precies bedoeld met activiteitsnormen ?

Minister T. Kelchtermans : Ik geef u de waarborg dat deze normen nauwkeurig in het besluit van de Executieve worden omschreven. Dat zal ook in de Commissie worden besproken, zodanig dat ter zake vragen kunnen worden gesteld. Hetzelfde geldt voor andere uitvoeringsbesluiten, zoals deze in de sociaal-culturele sector bestaan. Wij moeten evenwel vermijden dat verenigingen op papier ontstaan, die derwijze subsidies trachten te bekomen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, dit ontwerp van decreet is niet enkel belangrijk, maar een regelrechte uitdaging voor de milieusector, die aldus in het Vlaams milieubeleid een nieuwe rol toegewezen krijgt. Het zal van haar afhangen te bewijzen dat het vertrouwen dat terecht in de milieuverenigingen wordt gesteld, zoals dat in het verleden werd aangetoond, zich ook in dit overleg als een volwaardige partner zal kunnen opstellen. De Vlaamse Raad zal de moed moeten hebben om na een bepaald aantal maanden of jaren de balans te maken om na te gaan of de verwach-

tingen, die in het decreet worden gesteld, ook beantwoord worden in de feiten. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieuen natuurverenigingen.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Artikel 2

Er wordt een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ingesteld, hierna te noemen de Raad.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

§ 1. De Raad is samengesteld uit één voorzitter, één ondervoorzitter, tweeëntwintig leden en zeven leden-deskundigen, allen benoemd door de Vlaamse Executieve.

De voorzitter, de ondervoorzitter en

Voorzitter

de tweeëntwintig leden zijn stemgerechtigd.

§ 2. De voorzitter en de ondervoorzitter worden door de Vlaamse Executieve benoemd onder de personen die deskundig zijn in de milieu- of de natuursector.

De voorzitter of de ondervoorzitter moeten op het ogenblik van de benoeming lid zijn van een in paragraaf 3, punt 1 van dit artikel bedoelde vereniging.

§ 3. De leden worden als volgt aangewezen :

1. twaalf vertegenwoordigers uit de voordracht van verenigingen, opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaams Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud, ledenverenigingen of afdelingen tellen en die actief zijn in het gehele Vlaamse Gewest, na advies van hun koepelorganisatie.

Het in het eerste lid bedoelde advies vervalt voor de vertegenwoordigers die rechtstreeks door een koepelorganisatie worden voorgedragen.

Onder „koepelorganisatie” in de zin van dit decreet wordt een organisatie met rechtspersoonlijkheid verstaan, die een aantal verenigingen, eventueel bestaande uit verschillende afdelingen en al dan niet met rechtspersoonlijkheid, als aangesloten leden telt, die via een coördinatiestructuur tot gezamenlijke standpunten en acties komen waarbij de koepelorganisatie als spreekbuis voor de ledenverenigingen optreedt ;

2. zes vertegenwoordigers uit de voordracht van de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen ;

3. telkens één vertegenwoordiger uit de voordracht van de volgende sectoren : de Vlaamse Hoge Raad van Natuurbehoud, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij en de Vlaamse Hoge Bosraad.

§ 4. De leden-deskundigen worden aangewezen enerzijds één uit de voordracht van de Vereniging van Provincies en één uit de voordracht van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten en anderzijds vijf uit de voordracht van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, uit de universitaire en wetenschappelijke instellingen, zodanig gekozen dat de wetenschappelijke disciplines inzake de milieuhygiëne en het natuurbehoud in de Raad vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De Vlaamse Executieve benoemt, uit de voordracht van de respectieve verenigingen, organisaties en raden, voor elk lid een plaatsvervanger die aan de werkzaamheden van de Raad deelneemt bij afwezigheid van het effectief lid.

§ 6. De duur van het mandaat bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen, wordt vervangen door zijn plaatsvervanger, die zijn mandaat voltooit.

Het lidmaatschap van de leden eindigt evenwel op de datum, waarop de organisatie, de vereniging of de instelling die de voordracht deed, aan de Vlaamse Executieve meldt dat het betrokken lid niet langer haar vertegenwoordiger is, waarbij terzelfder tijd een nieuw lid wordt voorgedragen.

§ 7. De leidende ambtenaren van de diensten van de Vlaamse Executieve, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, van de wetenschappelijke instellingen van het Vlaams Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud en van de publiekrechtelijke rechtspersonen onder het gezag of de controle van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, of hun plaatsvervangers, kunnen op vraag van de Voorzitter de vergaderingen van de Raad met raadgevende stem bijwonen.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Beerden dat luidt als volgt :

„In fine van § 3, 2 de woorden „ ,

waarvan ten minste één lid uit respectievelijk de werkgeversorganisaties, de werknemersorganisaties en de landbouworganisaties” toevoegen”.

De heer Beerden heeft het woord.

De heer G. Beerden : Mijnheer de Voorzitter, ik heb het volste vertrouwen in de SERV dat zij een evenwichtige afvaardiging zal samenstellen. Ik trek bijgevolg mijn amendement in.

De Voorzitter : Dames en heren, aangezien er geen amendement meer is op artikel 3, is artikel 3 aangenomen.

Artikel 4

§ 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse Executieve, in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over :

1. voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van het begrotingsdecreet ;

2. het te voeren begrotingsbeleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud ;

3. de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud ;

4. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de regels met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, zoals bepaald in artikel 16 van dit decreet.

§ 3. De Raad brengt advies uit binnen de termijn vermeld in de adviesaanvraag. Die termijn mag niet minder dan 10 werkdagen bedragen.

Indien het advies binnen de voormelde termijn niet is uitgebracht, kan de betrokken aangelegenheid verder worden behandeld.

§ 4. De voorzitter van de Raad kan

Voorzitter

omtrent de aangelegenheden waarover de Raad op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse Executieve adviseert, vooraf het advies inwinnen van de in artikel 3, § 3, 3. genoemde sectorraden.

§ 5. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse Executieve en aan de Vlaamse Raad een verslag over van zijn werkzaamheden.

§ 6. De adviezen van de Raad zijn openbaar nadat ze medegedeeld zijn aan de Vlaamse Executieve.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

De Raad stelt zijn bureau samen en kan werkgroepen oprichten.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt :

1. de bevoegdheden van de voorzitter en de ondervoorzitter ;
2. de bevoegdheden en de werkwijze van het bureau ;
3. de wijze van bijeenroeping en beraadslaging
4. de frequentie van de vergaderingen ;
5. de bekendmaking van de handelingen ;
6. de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op deskundigen of op permanente of tijdelijke werkgroepen.

Dit reglement wordt ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve voorgelegd.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De Raad kan, voor het onderzoek

van bijzondere vraagstukken, een beroep doen op derden, onder de voorwaarden bepaald in het huishoudelijk reglement.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

De Raad beschikt over een dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De Vlaamse Executieve stelt de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat

De Vlaamse Executieve kan hiervoor onder meer een beroep doen op contractueel in dienst genomen personeel. Ter zake stelt zij het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling vast, in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Aan de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Raad en de werkgroepen worden presentiegelden, reis- en verblijfskosten toegekend onder door de Vlaamse Executieve te bepalen regels.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Erkenning en subsidiëring van verenigingen en projecten

Artikel 11

§ 1. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Executieve, onder de in dit decreet vastgestelde regels, subsidies verlenen voor milieu- en natuurverenigingen

en projecten inzake het leefmilieu en het natuurbehoud.

§ 2. De erkende milieu- en natuurvereniging die een koepelorganisatie is in de zin van artikel 3, § 3, 1., derde lid, kan een bijzondere subsidie ontvangen.

De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regels inzake deze subsidie.

De artikelen 12, 13 en 14 zijn eveneens van toepassing op deze koepelorganisatie.

§ 3. Om met het oog op subsidiëring erkend te worden en erkend te blijven moeten de milieu- en natuurverenigingen de volgende voorwaarden vervullen :

1. opgericht zijn op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaams Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud ;
2. een boekhouding voeren die derwijze is opgevat dat de financiële controle in verband met de aanwending van de subsidies mogelijk is. De Vlaamse Executieve kan ter zake een boekhoudkundig plan en bijzondere regels betreffende de boekhouding opleggen ;
3. jaarlijks een door het bevoegd orgaan goedgekeurde begroting, de rekeningen van het vorige jaar met de nodige verantwoordingsstukken, alsmede een verslag met betrekking tot de georganiseerde activiteiten voorleggen ;
4. de controle door de ambtenaren van de bevoegde diensten van de Vlaamse Executieve, zowel op de werking als op de boekhouding, zo nodig ter plaatse, aanvaarden ;
5. de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die krachtens de artikelen 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek aan de organisatie en haar medewerkers kan ten laste worden gelegd, door een verzekering laten dekken, waarvan de regels door de Vlaamse Executieve worden bepaald ;

Voorzitter

6. voldoen aan de door de Vlaamse Executieve vastgestelde activiteiten-normen.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

De erkende milieu- en natuurverenigingen kunnen onder de in artikel 16 vermelde aanvullende regels een basis-subsidie ontvangen, bestemd voor de algemene werking, inclusief personeelsuitgaven.

De activiteiten waarvoor de erkende milieu- en natuurverenigingen in toepassing van andere reglementeringen subsidies ontvangen vanwege de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest komen niet in aanmerking voor het berekenen van de subsidie. De uit dien hoofde ontvangen subsidie wordt in mindering gebracht.

De in het eerste lid bedoelde basis-subsidie kan worden verhoogd met het oog op de uitwerking van bijzondere projecten inzake het leefmilieu of het natuurbehoud. De Vlaamse Executieve bepaalt wat onder bijzondere projecten dient te worden verstaan.

— *Aangenomen.*

Artikel 13

De in artikel 3, § 3, 1. bedoelde en erkende milieu- en natuurverenigingen ontvangen een aanvullende subsidie bestemd voor hun adviesverlennende opdracht.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

§ 1. De erkende milieu- en natuurverenigingen die volgens de criteria vermeld in artikel 11 actief zijn in het hele Vlaamse Gewest, kunnen een aanvullende subsidie ontvangen, die uitsluitend bestemd is voor de ondersteuning van de activiteiten van de bij hen aangesloten milieu- of natuurverenigingen, die geen erkenning ge-

nieten overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

§ 2. Aan de organisaties die geen erkenning genieten overeenkomstig dit decreet kan de Vlaamse Executieve een subsidie verlenen voor de organisatie van bijzondere projecten inzake het leefmilieu of het natuurbehoud.

De activiteiten waarvoor zij in toepassing van andere reglementeringen subsidies ontvangen vanwege de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest komen niet in aanmerking.

— *Aangenomen.*

Artikel 15

§ 1. De in dit hoofdstuk bedoelde subsidies worden aangerekend lastens de begroting van de Gewestdienst met afzonderlijk beheer „Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur” opgericht bij decreet van 23 januari 1991.

§ 2. Onder voorbehoud dat de ingediende begroting voor het lopende begrotingsjaar werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve, kunnen voor het begrotingsjaar waarvoor zij werden ingeschreven en goedgekeurd vier driemaandelijkse voorschotten worden uitbetaald op de subsidies bedoeld in artikel 12, eerste lid en artikel 13.

Elk voorschot bedraagt 22,5 procent van de subsidie toegekend voor het voorlaatste begrotingsjaar, mits de afrekening van dit voorlaatste gesubsidieerde werkingsjaar werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve.

Voor de milieu- en natuurverenigingen die minder dan twee jaar erkend zijn bij de aanvang van het lopende begrotingsjaar, bedraagt elk voorschot een vijfde van de subsidie waarop ze aanspraak kunnen maken op basis van de ingediende begroting voor het lopende begrotingsjaar.

Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald na goedkeuring door de Vlaamse Executieve van de in het voorbije jaar gedane uitgaven en de voorgelegde betalingsbewijzen.

Bij de berekening van het saldo wordt rekening gehouden met de uitgekeerde voorschotten. Indien de uitgekeerde voorschotten hoger zijn dan de subsidie, wordt het verschil naar gelang van het geval in mindering gebracht van de voorschotten van het volgende werkingsjaar of worden zij teruggestort door de milieu- en natuurvereniging.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

De Vlaamse Executieve bepaalt, na advies van de Raad, de nadere regels voor het verlenen, het handhaven en het opheffen van de erkenning en voor de subsidiëring.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 17

Het koninklijk besluit van 16 december 1981 houdende oprichting van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu wordt opgeheven op de datum van de installatie van de Raad.

— *Aangenomen.*

Artikel 18

De Vlaamse Executieve bepaalt voor elk artikel de datum van inwerking-treding.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de

**ruimtelijke ordening en van de stede-
bouw wat de thermische isolatie en
de ventilatievoorzieningen van ge-
bouwen betreft**
— 460 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede-
bouw wat de thermische isolatie en de ventila-
tievoorzieningen van gebouwen be-
treft.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Dielens, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Dielens, verslaggever, (op *de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mijnheer de Minister, waarde collega's, er werden twee commissievergaderingen van de Verenigde Commissies voor Economie, Energie en Tewerkstelling en voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting besteed aan de behandeling van dit ontwerp van decreet. Ere wie ere toekomt, reeds in de sessie 1985-1986 werd door de heer De Batselier een voorstel van decreet, houdende vaststelling van een isolatienorm voor op te richten en als woning bestemde gebouwen ingediend. Ook twee voorstellen van resolutie zagen het licht en de laatst ingediende resolutie werd door deze Raad in mei 1989 aangenomen. Na vijf jaar blijkt de kogel nu door de kerk te zijn.

Waarover gaat het ? Men heeft immers vastgesteld dat een belangrijk onderdeel van een beleid inzake rationeel energieverbruik het drukken van de energievraag voor de verwarming van de gebouwen betreft. Door anders te gaan bouwen en door beter te isoleren bestaat de mogelijkheid om op een structurele wijze de energievraag in aanzienlijke mate te verminderen.

Het energieverbruik in de huishoudelijke en tertiaire sector vertegenwoordigt ongeveer 35 ten honderd van het totale energie-eindverbruik in Vlaanderen. Hierin speelt verwar-

ming de hoofdrol. Het ontwerp beoogt de invoering mogelijk te maken van minimumeisen inzake de thermische isolatie voor alle mogelijke categorieën van gebouwen, dus niet alleen voor woningen maar ook voor kantoren, scholen, ziekenhuizen, hotels enzovoort en zelfs voor industriële gebouwen. Dergelijke eisen zullen zowel voor nieuwbouw als voor vernieuwbouw kunnen worden opgelegd. Met vernieuwbouw bedoelen we verbouwingen, herbouwingen, uitbreidingen of gebruikswijzigingen van bestaande gebouwen.

Het Vlaams en Brussels Gewest blijken de laatste regio's in de geïndustrialiseerde wereld te zijn zonder algemeen geldende isolatie-eisen. Dit decreet is dan ook meer dan ooit nodig. Het ontwerp-decreet maakt het ook 'mogelijk om de isolatievoorschriften te koppelen aan voorschriften in verband met de ventilatievoorzieningen. Een dergelijke koppeling blijkt nodig omdat in veel gebouwen problemen met de kwaliteit van de binnenlucht zijn ontstaan als gevolg van goed bedoelde maar foutief uitgevoerde ingrepen om de ventilatieverliezen te beperken.

De concrete uitwerking van de minimumeisen inzake thermische isolatie en ventilatie wordt in het ontwerp van decreet aan de Vlaamse Executieve overgelaten om latere toepassingen soepel te kunnen doorvoeren in het licht van de evolutie op de energie- en bouwmarkt.

Wegens het specifieke karakter van de isolatie/ventilatieproblematiek voor de verschillende types van gebouwen is het aangewezen om de voorschriften per gebouwencategorie uit te vaardigen via afzonderlijke uitvoeringsbesluiten. Voor woongebouwen zou men vrij snel een reglementering kunnen uitvaardigen, aangezien alle noodzakelijke berekeningen en meetmethoden reeds door het Belgisch Instituut voor de Normalisatie werden uitgewerkt. Het streefdoel zou erin bestaan om in Vlaanderen zo spoedig mogelijk een vrij snel streng isolatieniveau voor nieuwe woningen op te leggen.

Voor nieuwe woongebouwen zal er blijkbaar worden voorgesteld om het

minimum peil van de globale warmte-isolatie in een eerste fase vast te stellen op K-65. Dit is een isolatieniveau dat enigszins strenger is dan wat momenteel in het Waals gewest van kracht is. In het licht van de evolutie op de energie- en bouwmarkt zal dit isolatieniveau vervolgens worden aangescherpt. Gedacht wordt aan k-55 na een overgangperiode van twaalf maanden. De implementatie van de isolatiereglementering zal verlopen via de procedure tot het bekomen van een bouwvergunning. Dit ontwerp van decreet beoogt inderdaad een integratie van die twee reglementeringen. Om de thermische reglementering te kunnen inschrijven in de algemene bouwreglementering is immers een wijziging noodzakelijk van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de Stede-
bouw en de Ruimtelijke Ordening.

Bij elke vergunningsaanvraag voor het bouwen van een nieuw gebouw, het herbouwen of verbouwen van een bestaand gebouw en voor een gebruikswijziging van een bestaand gebouw, zal de architect moeten aantonen dat het betreffende gebouw, na uitvoering van de werken, zal voldoen aan de opgelegde minimumvoorschriften inzake thermische isolatie en ventilatie.

De introductie van de isolatiereglementering zal moeten gepaard gaan met een grootscheepse informatie- en sensibiliseringscampagne, gericht zowel tot het grote publiek als tot specifieke doelgroepen in de bouwsector. Deze campagne zal ook worden aangevuld met vormingsinitiatieven voor welbepaalde beroepscategorieën actief in de bouwsector.

Tijdens de algemene bespreking en tijdens de artikelsgewijze bespreking van dit ontwerp van decreet werd vooral aandacht besteed aan : ten eerste, de opportuniteit van een opgelegde isolatienorm voor woningen en de controle hierop ; ten tweede, de relatie tussen isolatieverplichting en een rationeel energiebeleid ; ten derde, het sensibiliseren en informeren van de bevolking en het verstrekken van de nodige opleiding ten einde de vooropgestelde doeleinden te bereiken.

In de Commissie werd een amende-

Dielens

ment aangenomen strekkende tot de vervolging van de eigenaars die de overtreding hebben bevolen of toegestaan en tevens tot vervolging van de eigenaars die zelf de overtreding hebben begaan. De vier amendementen die de heer Cuyvers in de Commissie heeft ingediend, werden niet aangenomen. De heer Cuyvers heeft, na indiening van het verslag, drie amendementen en een subamendement opnieuw ingediend. Hij kan daarop ongetwijfeld beter zelf ingaan in de loop van deze bespreking.

Tot slot wil ik nog vermelden dat dit ontwerp van decreet eenparig werd aangenomen door de Verenigde Commissies. (*Applaus*)

Voorzitter : de heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de uitgaven voor energie zijn zowel in het huishouden als in de industrie een belangrijke post in het budget. Het prijskaartje van energie dat wordt bepaald door de aanschaf van een energieverlener en het energieverbruik is afhankelijk van de klimatologische omgeving en het prijsniveau van voornamelijk olie en elektriciteit.

Wil men de kostprijs van de energie op een aanvaardbaar niveau houden, dan is het inderdaad zinvol het energieverbruik rationeel te benaderen. Dit houdt in dat men moet streven naar hogere rendementen en naar betere isolatie en ventilatie van woningen en gebouwen. Iedereen is het er over eens dat wij zuinig en zinvol met energie moeten omspringen, wetende dat een belangrijke energieverlener, namelijk de olie, niet onuitputtelijk is.

De vraag die wij hier moeten stellen is : wat is de taak van de overheid in deze problematiek en op welke wijze kan de overheid bijdragen tot een rationeel energieverbruik ?

Hier lopen de visies uiteen. Aan de ene zijde hebben wij degenen die stellen dat de overheid normerend en restrictief moet optreden en aan de andere zijde degenen die stellen dat

de overheid moet sensibiliseren en zelf het goede voorbeeld geven.

Mijnheer de Minister, het zal u duidelijk zijn wat het standpunt van onze fractie is. Wij pleiten voor een sensibiliserend optreden van de overheid, die daarnaast zelf het goede voorbeeld moet geven. Maar daarover straks meer.

Sta mij toe eerst het ontwerp van decreet van Gemeenschapsminister De Batselier te bespreken.

Zoals de verslaggever reeds heeft aangestipt, beoogt de Minister een koppeling tussen de reglementering betreffende de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen, met de bouwvergunning.

In de praktijk komt het er op neer dat de architect een attest moet afleveren waarin deze aantoonst en bevestigt dat het ontwerp van gebouw conform is met de uitgevaardigde voorschriften. Ter controle wil hij een aparte cel oprichten binnen de administratie die met een toezichtsfunctie zou worden belast.

Tot wat zal dit uiteindelijk leiden, collega's ?

Dit ontwerp van decreet is onuitvoerbaar om verschillende redenen en het schiet zijn doel voorbij.

Door de koppeling van de isolatiereglementering aan de bouwvergunning worden vertragingen ingebouwd. Tevens wordt de administratieve rompslomp die nu reeds wordt veroorzaakt door de bouwvergunningaanvragen nog verzwaaard.

Wat gaat er gebeuren met het attest van de architect ? Deze verklaring is een pure fictie. Wegens de vele onzekere elementen kan de architect niet garanderen dat de woning zal beantwoorden aan de voorgestelde normen. De architecten zijn daarenboven onvoldoende voorbereid om deze bijkomende taak, het berekenen van de isolatienorm, naar behoren op zich te nemen. Zij hebben immers geen ingenieursopleiding. Wat zal men bereikt hebben als men weet dat er bij de uitvoering nog zoveel fout kan gaan dat het gebouw uiteindelijk slecht geïsoleerd zal zijn.

Het restrictieve optreden van de Mi-

nister zal geen garantie zijn om te komen tot een rationeel energieverbruik. Wil men komen tot een echt rationeel energieverbruik dan moet de wil daartoe vooral aanwezig zijn bij bevolking en in de industrie. Ik pleit dan ook voor maximale aandacht vanwege de overheid voor sensibilisatie opdat de burger zelf overtuigd zou zijn. Daarnaast mogen wij toch de realiteit niet vergeten. Mijnheer de Minister denkt u werkelijk dat de bouwsector zit te wachten op een verplichting tot isoleren, opgelegd door de politieke verantwoordelijken ?

In de nieuwbouw werden op het stuk van de isolatie op vrijwillige basis reeds veel initiatieven genomen. Gelet op het prijsniveau van de energie is er spontaan een regulerende tendens in de richting van meer en betere isolatie ontstaan.

Dit ontwerp van decreet is overbodig omdat de dynamiek in de bouwsector zelf zorgt voor een beter en rationeler energieverbruik. Dit ontwerp van decreet zal er enkel voor zorgen dat deze bestaande dynamiek wordt afgeremd door een bureaucratische, administratieve inkapseling en vertraging.

Ik wil hier dan ook pleiten voor een alternatief, een nieuwe weg als het ware die de overheid moet opgaan om op constructieve en efficiënte wijze bij te dragen tot een rationeel energieverbruik. De overheid mag niet restrictief of vertragend optreden maar moet inspelen op de bestaande realiteit en stimuli introduceren in plaats van beteugeld op te treden.

Ik denk hierbij aan : fiscale stimuli voor producenten om aan produktontwikkeling te doen in het licht van een rationeel energieverbruik ; grotere heroriëntatie binnen de expansiesteun voor deze vorm van investeringen ; duurzame sensibiliteit van de burgers, de bedrijven en de producenten ; zelf het goede voorbeeld geven.

Ik ben ervan overtuigd dat wanneer de overheid zich gaat toespitsen op deze vier speerpunten er pas sprake kan zijn van een positieve inbreng inzake de energieproblematiek. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Aerts heeft het woord.

De heer F. Aerts (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wens ik de verslaggever te feliciteren en de Minister te bevestigen dat mijn fractie dit ontwerp van decreet met overtuiging zal goedkeuren.

In tegenstelling tot vele andere wetten en decreten holt dit decreet de feiten niet achterna. Het is een decreet dat vooral een instrument van sensibilisering zal zijn en heeft betrekking op een materie waarvoor er in Vlaanderen tot nog toe bijzonder weinig belangstelling was. Wij hebben met deze materie geen ervaring.

De heer J. De Seranno : Daarvoor is ons klimaat te gematigd !

De heer F. Aerts : Ik zei dus dat we met deze materie te weinig ervaring hebben, maar wij moeten toch ergens beginnen. Overigens betreft het hier een sector die goed is voor 35 ten honderd van ons energieverbruik. Als we dan toch een inspanning willen doen om ons energieverbruik te verminderen, kunnen we ook iets doen in die sector, ook al vertoont het ontwerp onvolmaaktheden.

De heer J. Laverge : We gaan allemaal akkoord met het doel maar er zijn geen middelen.

De heer F. Aerts : Mijnheer Laverge, het is juist dat er nu al wordt geïsoleerd, soms te veel zelfs, maar er is te weinig aandacht voor ventilatie. Er worden enorme kosten voor isolatie gedaan, maar het rendement van de inspanning blijft vaak beneden peil.

Dit decreet is maar een begin en nog geen ideaal werkinstrument, maar we moeten toch toegeven dat het geen administratieve rompslomp voor gevolg zal hebben. Er zal geen legertje ambtenaren komen dat de bouwheren zal overrompelen met al dan niet gepaste controles. Slechts de provinciale directie die belast is met het nakijken van de bouwvergunning, moet nagaan of de bepalingen van dit decreet worden nageleefd. De K-waarde opgelegd in dit decreet, is een haalbare norm. Een verschuiving van 65 naar 55 K-waarde vergt geen mira-

kels. Gewoon al door aandacht te hebben voor het isolatieprobleem, haalt men de opgelegde norm. Dit ontwerp is zo evenwichtig opgevat dat het kans heeft om een succes te worden, aldus de Minister, en dat beaam ik.

Het ontwerp dat wij vandaag bespreken heeft, zoals ook de SERV suggereerde, evenwel maar zin in het kader van een globaal energiebeleid en van een REV-strategie. De SERV maakt een macro-economische en ook micro-economische bedenkingen en milieu-overwegingen. Vorige week hebben wij van u, mijnheer de Minister een document gekregen over energiebeleid in Vlaanderen. Ik ben aan de lezing ervan begonnen. Het vraagt wat studiewerk. Het vertoont één schoonheidsfoutje, namelijk dat het eerst aan de pers werd voorgesteld en pas daarna aan de Vlaamse Raad werd gezonden.

Minister N. De Batselier : Dat werd dezelfde dag verzonden. (*Opmerking van de heer J. Laverge*)

Mijnheer Laverge, u die nooit naar het antwoord van de Minister komt luisteren moet geen oordeel uitspreken over de waarde van het Parlement. Ik maak er een punt van mijn informatie nooit naar de pers door te sturen alvorens de Vlaamse Raad in te lichten.

De heer F. Aerts : In de huidige politiek is dat zelfs geen dagelijkse zonde meer. Het is een schoonheidsfoutje en ik wil daar helemaal niet zwaar aan tillen.

Vermits de lezing van uw document enige tijd vraagt, zal ik mijn tussenkomst niet stellen in het brede kader zoals ik het oorspronkelijk wenste te doen. Ik neem aan dat wij in de commissievergadering de kans zullen krijgen om het document te bespreken.

Ik zal mijn uiteenzetting dus beperken en alleen zeggen dat onze fractie deze initiatieven krediet geeft. Men moet met iets starten, ondanks een aantal onvolmaaktheden die achteraf kunnen worden bijgewerkt. Deze onvolmaaktheden beletten ons niet om deze initiatieven goed te keuren. Wij zullen na de stemming verder blijven

ijveren om deze materie in verfijning te laten uitgroeien. Het werk is niet af met een K-waarde 55. In feite hebben wij alleen gedaan wat wij al lang hadden moeten doen.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren collega's, in de eerste plaats dank ik de heer Dielens voor zijn verslag. Ik wens mij ook zeer duidelijk te distancieren van de houding van de PVV. Onze visie over de noodzaak van een isolatie staat haaks op de zeer liberale aanpak van de PVV, maar dat verwondert mij niet. (*Protest van de PW*)

Volgende maandag, 22 april 1991, viereen wij de Dag van de Aarde. Via een aantal manifestaties zullen actiegroepen over de gehele wereld verspreid speciaal de aandacht vestigen op de vele gevaren voor het voortbestaan van het leven op aarde.

Vandaag bespreken wij indirect, via het isolatiedecreet, één van die gevaren, namelijk het broeikasteffect. Wanneer, zoals wordt voorspeld, door de toenemende CO₂-uitstoot tengevolge van een verspilling van energie, versterkt door andere broeikasgassen, de temperatuur van de aarde inderdaad zal toenemen met 1,5 à 5 graden Celsius, zijn de rampen waarmee wij dan wereldwijd gulle worden geconfronteerd immers groot en zeer moeilijk of zelfs niet beheersbaar. Wij moeten nu drastische maatregelen nemen die zullen ingrijpen in de manier van leven. Wij moeten inderdaad anders gaan leven en anders produceren voor het te laat is.

De heer A. Denys : Wanneer u echt gelooft dat de overheid zelf via reglementen het energieverbruik zal kunnen verminderen, dan hebt u geen enkele les getrokken uit de evolutie in Oost-Europa.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer Denys, ik ben daarvan inderdaad overtuigd. Ik verwijt de overheid alleen dat zij in het verleden niet de nodige kansen heeft gegrepen en dat zij de energiedragers veel te goedkoop

Cuyvers

heeft aangeboden aan de industrie, vooral met de speciale gunsttarieven voor water en elektriciteit. Ik ben er inderdaad van overtuigd dat een bijsturing door de overheid noodzakelijk is en daarin verschillen wij duidelijk met de PVV. Dit spreekt vanzelf, anders zouden wij misschien wel tot dezelfde politieke familie behoren. Ik ben van dit standpunt overtuigd en probeer het ook te bewijzen. Regels zijn inderdaad nodig voor een geordende samenleving en wij moeten ons de wanorde van de industrie aan banden leggen. Dit is onlangs weer zeer duidelijk bewezen door het spijtige incident met Protex, waarbij bleek dat de regels hebben gefaald bij gebrek aan controle. Daarvoor is Minister de Batselier echter niet verantwoordelijk en dus zal ik daarop nu niet ingaan.

Wij zeggen echter zeer duidelijk dat we de industrie geen blanco cheque kunnen geven. Dat is precies wat u altijd vraagt, mijnheer Denys, en u bent boos als de overheid die blanco cheque inderdaad niet geeft. Ik begriep uw woede vanuit uw liberale ingesteldheid, maar laten wij er geen doekjes om winden en geen valse argumenten gebruiken, maar argumenten die hout snijden. Uw mes is echter te bot om echt hout te kunnen snijden. Om het beeld nog verder uit te spelen : u zit helemaal niet op het scherp van de snede van de waarheid. *(onderbreking door de heer J. Laverge)*

Mijnheer Laverge, ik denk inderdaad dat de Groenen de waarheid in pacht hebben, maar in de politiek is het geen kwestie om gelijk te hebben, maar om gelijk te krijgen. Daarvoor moet de kiezer zorgen en dat zal hij misschien ook doen.

Ik zal nu kalm verder gaan met het onderwerp van vandaag. *(Onderbreking door de heer A. Denys)* Wij zijn misschien wel pretentius, maar we hebben iets te zeggen en daarin verschillen we soms van de CVP.

De heer F. Aerts : Houd uw gemak !

De heer J. Cuyvers : Wij moeten drastische maatregelen nemen die zullen ingrijpen in de manier van le-

ven en vooral van produceren voor het te laat is. Het naijlingseffect dat inherent verbonden is met de hele broeikasproblematiek maakt een tijdige bijsturing des te noodzakelijker. We hebben echt geen tijd om ons eerst nogmaals te bezinnen, een campagne op te zetten en pas maatregelen te nemen als de fenomenen een feit zijn. We moeten niet wachten tot het kalf verdrongen is om de put te dempen maar én beginnen met het dempen van de put én het kalf beletten naar de put te lopen. Gouverner, c'est prévoir ! Tegen het jaar 2000 moeten we 50 ten honderd minder CO₂ en andere broeikasgassen uitstoten. In dat verband is dit ontwerp nog maar een klein begin van een echt rationeel energieverbruik. We moeten echt werk maken van een politiek van rationeel energieverbruik en daartoe moeten we dringend maatregelen nemen op nationaal vlak door het sturen van de prijzen van de energiedragers — wat in het verleden jammer genoeg niet is gebeurd — én op regionaal vlak door complementaire besparingsmaatregelen op te leggen. Dit isolatiebeleid is een eerste stap in de goede richting. Indien de aanpassingen die wij voorstellen worden aanvaard, kunnen we met het isolatiedecreet de garantie geven dat het aandeel in het gebruik van energie voor de verwarming van woningen drastisch zal slinken zonder het algemeen welvaartsniveau van de burger aan te tasten. Het decreet dat nu is ingediend voldoet voor de Groenen eigenlijk niet, hoewel het een stap in de goede richting is. Weliswaar halen wij daardoor onze achterstand op Wallonië in en is Vlaanderen niet langer nagenoeg de enige regio in Europa zonder afdwingbare isolatienormen, maar rekening gehouden met de zojuist geschetste realiteit van het broeikas effect is het globale niveau van de opgelegde normen veel te laag. Een globale K-waarde van 70 opleggen voor nieuwbouw betekent geen enkele uitdaging voor de bouwwereld, confronteert de burger in de toekomst met een energierekening die de pan zal uitswingen en levert geen noemenswaardige bijdrage tot de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Onder druk van de amendementen

die we in de Commissie hebben ingediend, heeft de Gemeenschapsminister van Energie beloofd de normen voor nieuwbouw te verscherpen. Dat is een verdienste. Met ministeriële besluiten wil hij het eerste jaar starten met een K-65-norm om het tweede jaar de K-55-norm in te voeren, alleszins voor nieuwbouw. Dit zou al een eerste stap in de goede richting van de K-40-norm zijn, indien de Minister deze normen zou inschrijven in het decreet zelf. Wij willen resultaten op korte termijn gezien de urgentie van de problematiek. Daarom hebben we onze oorspronkelijke amendementen een beetje afgezwakt en stellen we nu, na de bespreking in de Commissie, een fasering in de tijd voor met pas in 1999 de invoering van K-40-norm, de K-65 en K-55-norm zouden dan, volgend jaar, worden ingevoerd, zoals de Minister van plan is. Wij mogen echter geen tijd verliezen en moeten dus deze normen in het decreet zelf inschrijven. Dit alles maakt het de bouwwereld en de architecten mogelijk zonder problemen de nodige omscholing voor te bereiden. Een K-40-norm is immers wel degelijk een drastische ingreep. De spouwmuren moeten worden verbreed en er moeten andere materialen worden gebruikt. Ik zal op deze problematiek echter niet verder ingaan.

Vanuit onze bekommernis om de problematiek van de broeikasgassen snel terug te dringen enerzijds en vanwege het feit dat we in een pre-electorale periode leven anderzijds, kunnen wij echt geen genoeg nemen met de eenvoudige toezegging van u als huidige Minister die in de volgende legislatuur door een andere persoon kan worden vervangen die zich misschien niet gebonden voelt door uw toezegging in het verslag.

— *De heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op*

Er is nog een derde argument waarom wij die initiële normen in het decreet willen inschrijven. Mijnheer de Minister, Wallonië heeft reeds sedert 1982 een isolatiedecreet met dezelfde lakse normen, maar moest wachten tot 1985 op de uitvoeringsbesluiten. Die wachtpriode, die voor het mi-

Cuyvers

lieu en voor de burger ten slotte een verliesperiode is, willen de Groenen vermijden. Bovendien is het initiatief van de Vlaamse Raad om als decreetgever zelf deze normen in te schrijven tot er fundamentele veranderingen zijn, een bewijs van de stelling dat alle leden van de Vlaamse Raad de opwaardering van het regionale Parlement ernstig nemen. Wat wij als Vlaamse Raad zelf doen, doen we beter als we dit niet overlaten aan een lid van de Vlaamse Executieve. Daarom kijken de Groenen en met ons de milieubeweging nieuwsgierig uit naar hoe elk lid van de Vlaamse Raad zal stemmen op onze amendementen. Wanneer onze amendementen toch zouden verworpen worden kunnen de Groenen dit decreet, dat wel een stap is in de goede richting, onmogelijk goedkeuren en zullen wij ons helaas onthouden.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, tijdens deze legislatuur is door alle leden enorm aangedrongen op een geïntegreerd milieubeleid en bij de bespreking van het MINA-plan 2000 van Minister Kelchtermans werd vanop deze tribune gesteld dat de Vlaamse Executieve, vanuit verschillende bevoegdheden, zou moeten inspelen op de doelstellingen die ter zake in dat document werden vermeld. Onze kritiek daarop was dat het alleen vanuit die hoek werd geformuleerd terwijl een geïntegreerd beleid het samenspel moet zijn van alle leden van de Executieve, teneinde die doelstellingen te realiseren.

Mijnheer de Minister, dit is voor u, vanuit uw belangrijke functie, bevoegd voor economie en voornamelijk ook voor energie, een belangrijke inbreng, zij het dan een eerste stap in een zeer bepaald deelaspect van het rationeel energiebeleid, dat sedert de staatshervorming van 1988 onder uw bevoegdheid kwam. Verleden week hebben wij uw belangrijk rapport over de wijze waarop een rationeel energiebeleid in Vlaanderen moet mogelijk zijn, positief begroet. Het is duidelijk dat, in tegenstelling

tot wat de PVV-woordvoerder zegt, de energievraag aanzienlijk moet worden verminderd en dat dit enkel mogelijk is door effectief en dwingend op te treden. Het is duidelijk dat wanneer dit wordt overgelaten aan het spel van de vrije markteconomie, deze doelstelling niet kan worden gerealiseerd op basis van vrijwilligheid.

De heer J. Laverge : Wie bewijst dat ?

De heer J. Timmermans : Zoals de verslaggever, de heer Dielens in zijn rapport heeft aangetoond, stellen wij vast dat Vlaanderen één van de weinige braakliggende terreinen is op dat vlak en dat het energieverbruik in de sector gebouwen 30 tot 35 ten honderd van het energieverbruik uitmaakt. Belangrijk is ook dat de consument van de immobiliënmarkt hiervan vaak het slachtoffer is, want er wordt uiteraard bespaard op de bouwprijs van een woning, specifiek op verborgen elementen, waaronder het energiefacet. De belanghebbenden, namelijk de huurders of de kopers van een huis of een appartement, worden achteraf met de hoge energiekostprijs geconfronteerd.

De heer J. Laverge : Wat u zegt is niet waar.

De heer J. Timmermans : Mijnheer Laverge, dat is zeker het geval omdat de burger niet technisch onderlegd is en hij, ondanks het opgemaakte bestek en ondanks het ter beschikking zijn van raadgevers zoals architecten of ingenieurs, letterlijk en figuurlijk in de kou blijft staan. Wij kunnen hier verwijzen naar de verschillende gedingen en twistpunten die ontstaan zijn in verband met de gebouwenproblematiek en de functie van het rationeel energieverbruik. Onlangs heeft de BRT zelfs in een programma over bouwen en verbouwen duidelijk een aantal gebreken aangetoond waarbij de eigenaar zich genooddaakt ziet een procedure in te spannen tegen allerlei instanties : raadgevers, de bouwonderneming en dies meer. Door de bouwvergunning kan de overheid vooraf controlerend optreden. Daar waar u beweert dat dit alweer naar bureaucratie neigt, wil ik erop wijzen dat het de verdienste is

van de Minister — zeker als hij socialist is — dit te vermijden, gebruik makend van het bestaande instrumentarium. Dit kan onder meer door de wet op de stedebouw toe te passen en er een artikel 59bis aan toe te voegen, artikel dat betrekking heeft op de thermische en veiligheidsnormen. De Minister kan tevens gebruik maken van het bestaand personeelskader en van de controlemogelijkheden, voorzien door de wet op de stedebouw. Aldus slaan wij toch een positieve richting in om de bureaucratie tegen te gaan.

Zoals Collega Cuyvers heeft gesteld is het belangrijk de doelstelling te bereiken die wij in de Europese Ministerraad hebben onderschreven, met name tegen het jaar 2000 de CO-emissies te verlagen. Als wij in ons Vlaanderenland die opdracht willen realiseren zullen wij dwingend moeten optreden. Wij moeten wel beseffen dat wij dit niet per vrijgeleide zullen kunnen realiseren. Het is inderdaad een noodzaak.

Zoals de verslaggever heeft vermeld heeft de Minister in 1985, toen hij nog lid was van de oppositie, dienaangaande reeds een decretaal initiatief genomen. Jammer genoeg heeft men zijn voorstel toen niet aangenomen.

Dit ontwerp van decreet beantwoordt aan een opdracht inzake de noodzakelijke energiebesparing en die ook de sociale bescherming omvat van degene die een woning verwerft of een huurwoning betreft. Het ontwerp is volgens ons zeer positief. Wij hopen dan ook dat het deze namiddag unaniem — wellicht met uitzondering van de PVV — zal worden goedgekeurd.

Wij verwachten dat de Minister — zoals hij in de Commissie heeft toegezegd — de economische expansiewetgeving selectief zal toepassen voor de industriële gebouwen, waar energiebesparende investeringen worden gedaan om zelfs onder de K-65 waarde te blijven.

Ook de premiestelsels moeten selectief worden gemaakt, zodanig dat werken ter verbetering van de woning en die thans niet aan een

Timmermans

bouwvergunning onderworpen zijn, moeten worden beloond zodat energiebesparing aangemoedigd wordt.

Dit deel van het beleid verheugt de SP. Het moet een geïntegreerd milieubeleid en een zuiniger energieverbruik mogelijk maken. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, zoals de vorige sprekers hebben gezegd, werd in dit ontwerp van decreet alleen het principe vastgelegd.

De Executieve stelt voor om een thermische isolatie- en ventilatienorm op te leggen en die te koppelen aan de bouwvergunning. Of dit tot resultaten zal leiden, is uiteraard afhankelijk van de concretisering en de uitwerking van dit ontwerp.

Deze materie behoort eigenlijk tot de bevoegdheid van de Executieve maar de uitwerking van dit decreet werd reeds mogelijk gemaakt, of alleszins in een bepaalde richting geleid, door het wel degelijk inhoudelijk gesprek in de Commissie. Het is van belang dat de Minister weet in welke richting de fracties denken.

Ik heb jammer genoeg niet de gehele bespreking noch het antwoord van de Minister kunnen aanhoren omdat wij, zoals zo vaak, werden geconfronteerd met veel commissievergaderingen. Ik heb het verslag gelezen en nu naar het mondeling verslag geluisterd.

Ik zal dan ook niet opnieuw de discussie aangaan of algemene beschouwingen maken in verband met het rationeel energieverbruik. Toch wil ik enkele knelpunten opsommen en vragen stellen aan de Minister, alleen vanuit mijn bezorgdheid om resultaten te boeken en uiteindelijk de energievraag te drukken.

Het voorstel van de Minister is een onderdeel van de resolutie die vorig jaar door een aantal leden, en ook door mijzelf, werd ingediend.

Ik ga akkoord met de normering die

de Minister voorstelt maar ik ben ervan overtuigd dat met de sensibilisering en de informatie niet moet worden gewacht op die normering maar nu van start kan worden gegaan.

Ik kom dan terug op de knelpunten waarover ik het zoëven had. In de eerste plaats is het voor mij duidelijk, en uit het verslag kan ik opmaken dat ook de Minister deze mening is toegedaan, dat er overleg moet worden gepleegd met de bouwwereld en meer bepaald met de architectenverenigingen. Dit is zeer belangrijk voor de verdere concretisering van het ontwerp, en in het bijzonder voor de wijze waarop de berekeningen zullen worden voorgesteld en gemaakt. Ik heb het dan over de wijze waarop de isolatienorm kan worden gekoppeld aan de ventilatienorm, want deze twee begrippen werken elkaar immers ergens tegen.

Uit diverse persartikels heb ik vernomen dat ook de specialisten hierop nog geen klare kijk hebben en dat zij zeker nog niet weten hoe zij dit best kunnen formuleren.

Een tweede punt dat in het overleg aan bod moet komen zijn de materialen die moeten worden gebruikt om de isolatienorm te behalen. Ik heb daarover heel wat praktische vragen maar ik vertrouw erop dat deze tijdens de gesprekken zullen worden opgeklaard. Hetzelfde geldt voor het aanwenden van bepaalde producten en voor de verantwoordelijkheid die berust zowel bij de bouwheer als bij de architect.

Bij de controle op de werf of nadien op het gebouw zal blijken of de norm al dan niet werd gehaald. Ook in verband hiermee rijzen er bij mij heel wat vragen, maar ik reken erop dat de Minister tijdens zijn overleg met de deskundigen bepaalde voorstellen zal kunnen doen over de wijze waarop deze controle kan gebeuren.

Het inschrijven van loutere strafpalingen voor het geval de isolatienorm niet wordt gehaald is onvolgende. Men zal daarmee het beoogde resultaat niet bereiken. Het zou beter zijn de sancties zoals bij de bouwvertredingen over te nemen, dus niet enkel het betalen van een

geldsom maar ook bijvoorbeeld het opleggen van bepaalde werken om de isolatienorm toch nog te behalen.

De Minister verklaarde dat de controles zouden kunnen worden uitgevoerd door de administratie van Ruimtelijke Ordening, eventueel door toevoeging van enkele personeelsleden of door het vormen van een bepaalde cel. Ik heb daarbij heel wat bedenkingen. Onlangs ontvingen wij het verslag van de Minister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting waarin wordt gewezen op het personeelstekort om de bouwdoSSIERS op te volgen. Zelfs de controle op de bouwvertredingen gebeurt nauwelijks. Overtredingen op dit vlak hebben ochtans een vervuilend effect op het landschap.

Dan heb ik nog een praktische vraag over de kosten voor de isolatie en bijkomende ventilatie die volgens de Minister kunnen worden afgeschreven op vijf jaar. In bepaalde gevallen zal dat wel iets langer zijn. Zal er ook aandacht worden besteed aan de kwaliteit van de producten na een aantal jaren? Daarover zijn immers nog haast geen studies gemaakt. Het is toch van belang dat wij de burger, waaraan wij deze norm opleggen, ook de zekerheid kunnen bieden dat na bijvoorbeeld een termijn van tien jaar de kwaliteit van de gebruikte materialen nog gehandhaafd zal zijn.

Mijnheer de Minister, waarom opteert u voor een instap-K-niveau in plaats van het beoogde K-niveau meteen in te voeren? In de loop der jaren kunnen wij immers een evaluatie maken om te zien in hoeverre dit niveau haalbaar is. In het verslag las ik dat het reglement in Wallonië wel wordt toegepast en men daar reeds over een evaluatie beschikt. Voor zover ik weet werd deze evaluatie echter nog niet vrijgegeven. Zij zou nochtans zeer nuttig zijn om in Vlaanderen de concrete normering verder uit te werken. Onze fractie is in principe helemaal niet tegen het voorstel gekant. Wij wensen enkel, na een paar jaar, een evaluatie van de uitvoering op het terrein. Ik hoop dat een gesprek met de specialisten sommige vragen zal kunnen oplossen. (*Applaus*)

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, vooral leer te antwoorden wens ik de verslaggever te danken voor zijn grondig en degelijk verslag.

De heer Laverge, gesteund door de toenmalige aanwezigheid van zijn fractieleider, valt mij aan wat de normering betreft. Ik ben in het bezit van een voorstel van resolutie op 26 januari 1989 ingediend en op 3 mei 1989 door de Vlaamse Raad unaniem goedgekeurd. Dit voorstel van resolutie werd ingediend en ondertekend door de heer Laverge. Hierin staat : De Vlaamse Raad vraagt derhalve, wat betreft het REG in gebouwen, dat de Gemeenschapsminister die bevoegd is voor energie met het oog hierop een geheel van gepaste normatieve maatregelen uitwerkt dat geleidelijk zal worden ingevoerd naarmate van de evolutie op de bouwmarkt. Mijnheer Laverge, uw die naar heeft enkel het huiswerk gemaakt dat hem door de Vlaamse Raad werd opgedragen. Alle pogin-

SP-Senator J. Dufaux bracht namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud verslag uit over het ontwerp van decreet tot instelling van de MINA-raad

gen die ik in 1985 heb ondernomen Om de Vlaamse Raad tot andere ideeën te brengen inzake normering, zijn mislukt. In 1989 kwam de Vlaamse Raad echter zelf tot bezinning. Hij kwam tot de conclusie dat het uitwerken van gepaste normatieve maatregelen het enige middel was om het probleem weg te werken. Bovendien stelde men vast dat de vrije markt eigenlijk niet zo optimaal was en bijgevolg moest worden gecorrigeerd. Mijnheer Laverge, destijds was u het daar toch ook mee eens, vermits u deze resolutie ook ondertekende. Ik moet nu echter vaststellen dat u blijkbaar vergeten was dat u dat document in 1989 ondertekende.

De heer J. Laverge : Mijnheer de Minister, de tekst die ik destijds ondertekende, verschilt van wat u hier nu zegt. Wij waren van oordeel dat een bepaalde normering ter zake kon worden voorgesteld. Wat u zegt heeft eerder te maken met het opzetten met een apparaat van vergunningen en controles en daarover vermeldt bovengenoemde resolutie niets. U mag de zaken niet verdraaien en mij geen verkeerde bedoelingen in de schoenen schuiven. Deze tekst had niet tot doel een systeem van vergunningen en controles uit te werken.

Minister N. De Batselier : Mijnheer Laverge, zojuist vertelde u een heel ander verhaal. U zei dat de vrije markt en het stellen van vertrouwen in de industrie en in de bouwwereld niet aan bepaalde normen kon worden onderworpen.

U hield een mooie speech voor het liberalisme en ik kan begrijpen dat het moeilijk is nadien consequent te zijn met hetgeen vroeger op papier werd gezet. Ik kan aannemen, mijnheer Laverge, dat de oppositie tot taak heeft oppositie te voeren. Ik kan ook aannemen dat u op dat vlak nu in moeilijkheden verkeert. *(De heer J. Laverge vraagt nogmaals het woord)*

De Voorzitter : Mijnheer Laverge, na het antwoord van de Minister kan u bij wijze van repliek nog altijd het woord vragen. Ik vraag u dan ook de Minister niet meer te onderbreken.

Minister N. De Batselier : Mijnheer

de Voorzitter, het ligt niet in mijn bedoeling in detail op alle punten die hier werden naar voren gebracht te antwoorden. Inderdaad, wij hebben in de Commissie zeer uitgebreid voorliggend ontwerp besproken.

Het is niet juist dat wij een nieuw controle-apparaat proberen tot stand te brengen. Het was wel de bedoeling een bestaand apparaat te benutten. Het enige wat nu zal gebeuren, is het aanwenden, zowel van het gemeentelijk als van het provinciaal apparaat. Inderdaad, per provincie wordt één coördinator toegevoegd. Wanneer u dit een bureaucratisch apparaat noemt, dat ik in het leven roep ! Aan mijn collega van Ruimtelijke Ordening heb ik trouwens gevraagd of hij ter zake het nodige zou willen doen. Het was dus hoegenaamd niet de taak van deze of gene Minister. Indien dit onderwerp bij de administratie van Ruimtelijke Ordening aan bod kon komen, dan hoefde het niet door mijn diensten te worden geregeld. Het zou inderdaad een tijdsbesparend element zijn geweest, maar de Minister van Ruimtelijke Ordening gaf de voorkeur aan de huidige procedure. Wij menen dat wanneer deze verklaringen niet in het dossier voorkomen, het onvolledig is. Het is dus geen controle-element maar wel het nagaan van de volledigheid van het dossier. Dit kan dus snel gaan.

De heer Laverge en ook andere collega's hebben gesproken over opleiding en sensibilisatie. De architect heeft wel degelijk de nodige bekwaamheid om te oordelen over isolatie-elementen. Ook vandaag is dit reeds zo. Trouwens, een goed architect zal op dat vlak nu scherpere adviezen geven dan de K-70 die voor sociale woningen worden gehanteerd.

Ik ben het eens met allen die hebben gepleit om op het vlak van de sensibilisatie het nodige te doen. Dit kan inderdaad niet alleen ter gelegenheid van energiecrisissen maar moet op een systematische wijze gebeuren. Voor de industrie heb ik de expansiewetten aangepast zodat zij een groter steunpercentage krijgen naar mate meer in deze richting wordt gewerkt. Ik vermeld hier slechts dit element,

De Batselier

maar het is een onderdeel van een veel ruimer beleid.

Ik ben het eens met de heer Timmermans, de heer Aerts en mevrouw Brepoels, dat wij deze sensibilisatie permanent op gang moeten houden en zelfs des te meer naar mate de energieprijzen lager liggen. Daarom pleit ik voor een tariefbeleid waarin ook rekening wordt gehouden met de REG-invalshoek.

Mevrouw Brepoels heeft ook de noodzaak beklemtoond om tot afspraken te komen met de bouwwereld en de architectenverenigingen. De contracten hiervoor zijn lopende, maar ik wens niet zoals in Wallonië drie jaar lang talloze gesprekken over allerlei adviezen mee te maken om uiteindelijk geen stap verder te geraken. Het gevraagde evaluatierapport over Wallonië is in 1988 gelooft ik, in artikelen verschenen in het tijdschrift van het WTCB. Reeds in 1985 heb ik aan de Vlaamse Raad voorgesteld om de evolutie op dit vlak in Wallonië te volgen. Alleszins moeten wij tot het nodige overleg komen met de industrie.

— *De heer L. Vanvelthoven, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op*

De heer Cuyvers stelde voor om reeds in dit decreet een aantal zaken in te voeren en ook mevrouw Brepoels pleitte voor een concrete K-regeling. Mijn betrachting is nu reeds als norm te nemen niet de K-70, maar de K-65 en het jaar nadien de K-55. Deze overgangsregeling is noodzakelijk omdat het helemaal niet volstaat om in het decreet een norm vast te leggen, wij moeten ook de technische berekeningswijze ervan omschrijven. Deze regeling is zo technisch en ingewikkeld dat zij in Wallonië 100 bladzijden omvat. Dat is op dit moment allicht iets gemakkelijker aangezien men nu beschikt over computerprogramma's om dat te berekenen. Alleszins moet de norm telkens anders worden berekend naargelang het gaat over woongebouwen, kantoorgebouwen, individuele complexen enzovoort. Dat kan dus niet worden geregeld per decreet, maar hoort thuis in een uitvoeringsbesluit. Wie

zou menen dat ik hieraan de voorkeur geef omdat ik nu aan de andere kant van de tafel zit, wijs ik erop dat mijn voorstel van decreet van 1985 er ook al voor pleitte dit soort technische aangelegenheden door de Vlaamse Executieve te laten behandelen en niet door het Parlement.

Ik wil er de aandacht op vestigen dat wij werkelijk vernieuwend werken door te spreken over de combinatie van isolatie en ventilatie waarbij wij er bovendien voor zorgen dat de architect nog een voldoende ruime marge overhoudt om ondanks al deze normeringen toch aan de behoefte aan wooncomfort te kunnen beantwoorden.

Mevrouw Brepoels, dat is een reden temeer om de gesprekken met de verschillende betrokkenen te intensifiëren. Dat kan dus niet. Wij moeten zorgen voor een evenwichtig geheel, zoals ik ook in de Commissie heb gezegd.

Mijnheer Cuyvers, ik ben het met u eens dat het beter ware geweest als wij de K-waarde volledig in het decreet hadden kunnen inschrijven. Dat is de reden waarom ik in de Commissie, en hier opnieuw, verklaar hoe wij de K-waarden zullen bepalen. Ik hoop dat wij over een paar maanden, hopelijk nog dit jaar, de uitvoeringsbesluiten rond krijgen bij dit isolatiedecreet zodat het operationeel kan worden vanaf 1992. Dan zullen wij een belangrijke stap hebben gedaan.

Ik heb ook niet gewacht tot de goedkeuring van het geheel van het REG-beleid omdat ik over dit onderdeel beschikte over een resolutie van de Vlaamse Raad, goedgekeurd door vier partijen, en waarvan ik weet dat AGALEV het zeker eens is met de grote lijnen. Wij mogen dus veronderstellen dat iedereen in de Raad denkt in de richting van dit decreet. Ik wilde zo vlug mogelijk tot daden overgaan en daarom ben ik dus vooruitgelopen op de energienota. (*Applaus*)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, globaal ben ik het met de stelling van de Minister eens, maar ik verschil van mening wat betreft de mogelijkheid van het al dan niet inschrijven van de globale doelstelling. Ik zal daarop terugkomen bij de behandeling van mijn amendement.

De Voorzitter : Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw wat de thermische isolatie en de ventilatievoorzieningen van gebouwen betreft.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 107 **quater** van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

In de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw worden in Titel V, Aanvullende bepalingen voor het Vlaamse Gewest, ingevoegd bij decreet van 28 juni 1984, drie nieuwe artikelen 84, 85 en 86 ingevoegd, luidend als volgt :

Artikel 84

Een nieuw artikel 59bis wordt ingevoegd luidend als volgt :

„Geen vergunning als bedoeld in artikel 44, § 1, 1° en 7°, van deze wet kan worden afgegeven dan wanneer is voldaan aan de regels betreffende de thermische isolatie en de ventila-

Voorzitter

tievoorzieningen, vastgesteld door de Vlaamse Executieve.”

Artikel 85

Een nieuw artikel 64bis wordt ingevoegd luidend als volgt :

„In geval van overtreding van de krachtens artikel 59bis op het stuk van de thermische isolatie- en ventilatievoorzieningen vastgestelde regelen, kan de eigenaar slechts worden vervolgd indien hij die overtreding zelf heeft begaan, bevolen of toegestaan.”

Artikel 86

In artikel 66, eerste lid, van deze wet worden de woorden „bevoegd om de in artikel 64” vervangen door de woorden „bevoegd om de in artikelen 64 en 64bis”.

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„In fine van de bij artikel 84 voorgestelde tekst van artikel 59bis de woorden „ vastgesteld door de Vlaamse Executieve” weglaten.”

Op dit artikel is er een amendement in hoofdorde van de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„1. In hoofdorde :

Aan de bij artikel 84 voorgestelde tekst van artikel 59bis worden een tweede, een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt : „Voor nieuwbouw van woningen, openbare gebouwen en industriële gebouwen wordt de globale thermische isolatienorm voor het eerste jaar waarin dit decreet van kracht is, vastgesteld op K 65. Vanaf het tweede jaar wordt de globale thermische isolatienorm K 55. De ventilatienorm wordt vastgesteld door de Vlaamse Executieve.

Voor vernieuwbouw van woningen, openbare gebouwen en industriële gebouwen wordt voor het gedeelte dat gaat vernieuwd worden, de globale thermische isolatienorm vastgesteld op K 70. De warmte-isolatie-

norm kan nadien verstrengd worden bij besluit van de Vlaamse Executieve, met dien verstande dat ten laatste vanaf 1 januari 1999 de globale thermische isolatienorm K 40 wordt.

Het peil van de globale warmte-isolatie (K-waarde) wordt berekend aan de hand van de berekeningsmethode NBN B 62-301 van het Belgische Instituut voor de warmte-isolatie van oktober 1979”.

Op dit artikel is er een amendement in bijkomende orde van de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„In bijkomende orde :

Aan de bij artikel 84 voorgestelde tekst van artikel 59bis worden een tweede, een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt : „Voor nieuwbouw van woningen, openbare gebouwen en industriële gebouwen wordt de globale thermische isolatienorm voor het eerste jaar waarin dit decreet van kracht is, vastgesteld op K 65. Vanaf het tweede jaar wordt de globale thermische isolatienorm K 55. De ventilatienorm wordt vastgesteld door de Vlaamse Executieve.

Voor vernieuwbouw van woningen, openbare gebouwen en industriële gebouwen wordt voor het gedeelte dat gaat vernieuwd worden, de globale thermische isolatienorm vastgesteld op K 70. De warmte-isolatie-norm kan nadien verstrengd worden bij besluit van de Vlaamse Executieve.

Het peil van de globale warmte-isolatie (K-waarde) wordt berekend aan de hand van de berekeningsmethode NBN B 62-301 van het Belgische Instituut voor de warmte-isolatie van oktober 1979”.

Op dit artikel is er een vierde amendement van de heer Cuyvers dat luidt als volgt :

„Aan de bij artikel 84 voorgestelde tekst van artikel 59bis wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

„In de typebestekken voor de aanbesteding van openbare gebouwen wordt de notie brandveiligheid van het isolatiemateriaal mee opgeno-

men. Alleen de isolatiematerialen die gekenmerkt worden door een rookgetal dat gelijk is aan of kleiner dan 130, en door een gemiddelde waarde calorisch potentieel die gelijk is aan of kleiner dan 1.000 kJ/kg, komen in aanmerking”.

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : In mijn eerste amendement schrijf ik de belofte van de Minister in. Ik heb de argumenten daarvoor reeds naar voren gebracht. Aangezien wij in een overgangsfase zijn — de verkiezingen zullen plaats hebben in januari 1992 — kan de Minister zelfs met de beste bedoelingen niet garanderen dat wij die doelstelling zullen realiseren vermits hij toch een aantal maanden nodig heeft om besluiten uit te vaardigen.

Als instapnormen kunnen wij de K 60 en K 55-isolatienormen wel degelijk halen.

In mijn amendement in hoofdorde stel ik het volgende : Vanaf 1 januari 1999 wordt de globale thermische isolatienorm K 40. Ik verwijs de leden van de Vlaamse Raad naar pagina 3 van stuk nummer 4 bij de verantwoording van mijn amendementen. Daarin zullen zij de enorme voordelen terugvinden, die verbonden zijn aan het terugdringen van CO₂, SO₂, NO, en stof op voorwaarde dat wij nu opteren om in 1999 de K 40-norm in te voeren. Dat zal de architecten en de bouwnijverheid de tijd geven goed te kunnen anticiperen op de verstrenging van de normen.

Indien wij de aarde een kans willen geven vrees ik er voor dat wij inderdaad dergelijke strenge normen zullen moeten uitvaardigen.

Ik hoop dat de collega's, die interesse hebben voor de technische toelichting, de verantwoording van mijn amendementen zullen lezen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik denk dat wij als Vlaamse Raad en als Vlaamse Executieve een pedagogische taak hebben en het voorbeeld moeten geven, waarop de heer Laverge eveneens heeft gewezen.

Ik verwijs tevens naar de mogelijk-

Cuyvers

heid tot het inschrijven in de typebestekken voor de openbare gebouwen rekening te houden met de notie brandveiligheid. In de Commissie heeft de heer Timmermans op dit punt gewezen en gezegd dat het soms gebeurt dat men bij een kleine herstelling op een dak een brand creëert, omdat men met zeer brandbaar isolatiemateriaal heeft gewerkt, waardoor het mogelijk is dat gans het gebouw in de fik gaat. Om dat te vermijden heb ik een aantal normen aangeduid waaraan het isolatiemateriaal dient te voldoen. Het gaat niet op enerzijds een gebouw te isoleren, dat energiedragers nodig heeft om het te creëren, zoals polyurethaan en tegelijkertijd met een zeer brandbaar materiaal te werken.

Wij moeten toch ook waken over de brandveiligheid in onze openbare gebouwen. Ik verwijs naar een artikel van ingenieur De Raedt in het eerste nummer van het tijdschrift Brandveiligheid en Milieu van dit jaar, Energie en Milieu. Daarin pleit hij ervoor rekening te houden met het rookgetal van het gebruikte isolatiemateriaal. Dat rookgetal geeft informatie over de vermindering van het zicht onder invloed van de rookontwikkeling. Zo loopt het zicht bij een rookgetal van 150 van 100 naar 3 ten honderd terug, wat overeenkomt met volledige duisternis, waardoor het vinden van nooduitgangen en vluchtwegen onmogelijk wordt.

Minister De Batselier heeft de verdienste dat hij ook de ventilatieproblematiek bij isolatie naar voren brengt. Wanneer wij A zeggen, dan moeten wij ook B en C zeggen en oog hebben voor de brandveiligheidsproblematiek. Ik ga met de Minister akkoord wanneer hij verklaart dat wij ter zake nog geen normen kunnen opleggen voor privé-gebouwen. Wij kunnen dat wèl in de Vlaamse typebestekken.

De Voorzitter : De stemmingen over artikel 2 en de amendementen op artikel 2 worden aangehouden.

Artikel 3

De Vlaamse Executieve kan de op

het Vlaamse Gewest betrekking hebbende bepalingen van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw coördineren met de bepalingen welke deze, op het tijdstip van de coördinatie, uitdrukkelijk of impliciet gewijzigd hebben, tevens rekening houdend met de wetten tot hervorming der instellingen.

Daartoe kan de Vlaamse Executieve :

1° de volgorde, de nummering van de te coördineren bepalingen en, in het algemeen, de teksten naar de vorm wijzigen ;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering overeenbrengen ;

3° de redactie van de te coördineren bepalingen wijzigen ten einde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen, zonder afbreuk te doen aan de beginselen welke in deze bepalingen vervat zijn ;

4° het opschrift van de coördinatie bepalen.'

Bovendien kan de Vlaamse Executieve de verwijzingen naar in de coördinatie opgenomen bepalingen, die in andere decreten voorkomen, naar de vorm aanpassen.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, in overleg tussen alle betrokkenen zal de interpellatie van mevrouw Brepoels tot de heren Ministers Waltniel en Theo Kelchtermans over het

ERC-project als eerste interpellatie worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het Vlaams provinciefonds — 462 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Leo Peeters, verslaggever, heeft het woord.

De heer L. Peeters, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, gezien het gevorderde uur zal ik trachten deze verslaggeving enigszins beperkt te houden.

Het thans voorliggende ontwerp van decreet is niet zonder belang. Het ontwerp van decreet tot instelling van een Vlaams provinciefonds vertoont in belangrijke mate gelijkenissen met het decreet van het Vlaams gemeentefonds. De uitgangspunten zijn trouwens identiek. Tot op heden gebeurde zowel de dotatie als de omslagregeling volgens de nationale wet van 1965. De nationale regeling voorzag in een jaarlijkse procentuele heffing van de totale lopende ontvangsten van de staat maar deze wet werd niet meer toegepast. De dotatie werd daarentegen vastgesteld in de programmawet die dan ook in een voorlopige dotatie voorzag.

Het nieuwe ontwerp-decreet stoelt op een objectief en duidelijk mechanisme in verband met de vastleggingen van de dotatie van de provinciale besturen en dit in het verlengde van de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen waardoor deze financiering een exclusief gewestelijke materie werd. Het betreft hier een grondige herziening die door de Minister bij zijn ambtsaanvaarding was aangekondigd en die hij nu ook realiseert. Dit Vlaams provinciefonds

L. Peeters

vormt hiermee het sluitstuk van de vernieuwde financieringsmechanismen voor de openbare besturen, naast de oprichting van het Vlaams gemeentefonds, het Investeringsfonds, het Vlaams Financieringsfonds voor de schuldproblematiek van Antwerpen en Gent en een Vlaams Fonds voor de Integratie van Kansarmen.

Dit ontwerp tot instelling van een Vlaams provinciefonds omvat eigenlijk twee luiken. Een eerste luik omvat de vastlegging van een evolutiemechanisme dat zowel voor de provincie als voor de gewestbegroting alle nodige waarborgen inzake financieringsplanning biedt. De regeling waarbij de dotatie doorlopend onderhevig was aan wisselende omstandigheden en budgettaire beslommeringen wordt hiermee inderdaad definitief opgeborgen.

Het tweede luik omvat de vastlegging van een omslagregeling voor het fonds met de volgende uitgangspunten: objectieve maatstaven, doorzichtige berekeningsmethoden, een correctie bij fiscale armoede van de provincies en de invoering van een waarborgstelsel. De uiteindelijke criteria houden dus rekening met zowel bevolkingsaantallen, dichtheid, oppervlakte, activiteitsgraad en fiscaal vermogen. Via deze laatste parameter wordt trouwens ook rekening gehouden met de draagkracht van iedere provincie afzonderlijk. Om te vermijden dat er al te grote schommelingen ontstaan, heeft een waarborgstelsel de scherpe hoeken van deze nieuwe regeling ook afgerond en wel in de mate dat geen enkele provincie minder zal ontvangen dan haar aandeel tijdens het vorige jaar.

Terecht werd in de Commissie een opmerking gemaakt nopens de provincie Vlaams Brabant. Collega Van Keirsbilck zal daarover straks nadere toelichting geven.

Ik wil in ieder geval de Minister gelukwensen voor de wezenlijke van een globale vernieuwing van de financieringsmechanismen. Deze lofbetuiging werd ook door alle leden van de Commissie geuit. Terwijl de dotatie in het verleden, zeer terecht, een constante bron van wrevel is ge-

weest vanwege de ondergeschikte besturen, kunnen wij nu verhopend dat de nieuwe regeling model zal blijven staan voor een betere verstandhouding tussen de hogere overheid en het provinciaal bestuursniveau.

Dit voorstel van decreet werd in de Commissie goedgekeurd met 7 stemmen en 2 onthoudingen. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Vankeirsbilck heeft het woord.

De heer E. Vankeirsbilck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, de lengte van mijn betoog in de bespreking van dit toch wel belangrijk ontwerp van decreet zal omgekeerd evenredig zijn met mijn eelust. Het zal dus vrij kort zijn.

Eerst wil ik de heer Leo Peeters feliciteren met zijn degelijk verslag om vervolgens een drietal korte beschouwingen naar voren te brengen.

Ik wens de Minister te danken en te feliciteren omdat hij in de loop van deze legislatuur een enorme bijdrage heeft geleverd tot een meer structurele opbouw van het financieel beleid van de lokale besturen in het Vlaams gewest. De heer Leo Peeters heeft daarstraks reeds herinnerd aan de belangrijke ontwerpen die de Vlaamse Raad heeft goedgekeurd met de bedoeling het financieel beleid meer inhoud en rechtszekerheid te geven. De oprichting van een Vlaams Gemeentefonds, van een Investeringsfonds waarop voortaan zowel de provincie- als gemeentebesturen een beroep kunnen doen, het Bijzonder fonds voor Maatschappelijk Welzijn, het Vlaams fonds voor de Integratie van Kansarmen en het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds dat wij vandaag bespreken, dragen daar ongetwijfeld toe bij. Namens onze fractie dank ik de Minister voor deze initiatieven.

De CVP zal dit ontwerp van decreet goedkeuren omdat het beantwoordt aan een aantal principes die ons inziens aan de basis moeten liggen van de voorgestelde reglementering. Wij zullen voortaan beschikken over een betrouwbare formule om jaarlijks de verdeling van de dotaties over de Vlaamse provincies te berekenen. Anderzijds zijn de verdelingscriteria

objectief meetbaar en controleerbaar voor de provinciale besturen. Bovendien houden zij rekening met het fiscaal vermogen van elke provincie en wordt ernaar gestreefd dat vanaf 1991 via het provinciefonds elke provincie een bedrag krijgt dat minstens gelijk is aan de dotatie van het jaar daarvoor. Om al deze redenen zal de CVP dit ontwerp van decreet goedkeuren.

Tenslotte wens ik van de Minister te vernemen wat er met het provinciefonds zal gebeuren wanneer het Vlaams Gewest een vijfde provincie zal verkrijgen als gevolg van de herkafeeling van de provincie Brabant in het kader van de hervorming van de instellingen op nationaal vlak. Zal de berekeningsformule worden herzien wanneer de dotatie verdeeld moet worden over vijf provincies in plaats van over vier en zullen de huidige Vlaamse provincies kunnen blijven rekenen op het aandeel in de dotatie dat hen vandaag gewaarborgd is ?

Tot zover mijn beschouwingen bij dit belangrijk ontwerp van decreet. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij volmondig aansluiten bij de felicitaties gericht aan de verslaggever en de opstelling van dit ontwerp van decreet.

De eerste volwaardige Vlaamse Regering heeft er inderdaad voor gezorgd dat de ondergeschikte besturen, namelijk de gemeenten en provincies, financiële zelfstandigheid kregen die betaalbaar en controleerbaar zijn. Hoewel dit niet rechtstreeks tot de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken behoort, wil ik er vandaag toch nog op wijzen dat er nog een probleem bestaat voor het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn waarvoor de normen niet objectief zijn. De normen zijn weliswaar in regels vastgesteld en meetbaar, maar ze worden nog door de administratie gemeten. Wij zouden het op prijs stellen dat in de toekomst meer rekening wordt gehouden met de fiscale draagkracht van de OCMW's en

Van Vaerenbergh

van de gemeenten die hun uitgaven toch het liefst incalculeren in hun begroting. (*Applaus*)

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer de verslaggever en dank de woordvoerders van de verschillende fracties voor de vriendelijke woorden die ze naar mij en naar heel de Vlaamse Regering hebben gericht.

Dit ontwerp is het laatste van een hele reeks aangekondigd in de regeerverklaring en die de financiële stromen naar de lokale en regionale besturen moeten vastleggen. Het is belangrijk dat we dit werk hebben kunnen afmaken tijdens deze zittingsperiode, én voor het eind van de legislatuur.

De specifieke vraag van collega Van Vaerenbergh is eigenlijk bedoeld voor Minister Lenssens, maar ik kan hem toch antwoorden dat hoewel de problematiek voor het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn enigszins verschillend is van degene die we vandaag behandelen, er misschien toch een oplossing in gelijkaardige zin voor kan worden gevonden.

De vraag van collega Vankeirsbilck over de provincie Brabant is natuurlijk belangrijk. Op het ogenblik hebben wij vanzelfsprekend geen verantwoordelijkheid voor de financiering van de provincie Brabant. Zoals u weet zijn wij niet alleen vragende partij voor de splitsing van de provincie Brabant. De administratieve werkelijkheid is in Brabant echter zo wraakroepend dat alleen al vanuit het oogpunt van behoorlijk bestuur men op korte termijn tot splitsing van die provincie zal moeten overgaan. Het spreekt van zelf dat de overdracht van bevoegdheden ook de overdracht van middelen zal impliceren. Als dat gebeurt zal voor Vlaams Brabant kunnen worden gezorgd in het kader van dit decreet.

Het is duidelijk dat die opname onder geen enkel beding kan of mag gebeuren ten nadele van de bestaan-

de provincies en de bestaande financiering van de provincies. De globale Vlaamse Regering is dus een vragende partij voor de oprichting van de provincie Vlaams Brabant. Zij is er tevens voorstander van om bij die oprichting — zoals het gebeurd is bij de vorige gewestvorming — ook middelen te laten overgaan, zodanig dat wij die kunnen inschakelen in het globale mechanisme dat wij vandaag hebben op gang gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen in alle duidelijkheid geantwoord te hebben op de belangrijk vragen van collega's, Vankeirsbilck en Van Vaerenbergh. Hier eindig ik mijn antwoord, vermits ik zopas heb vernomen dat een aantal collega's hun uiteenzetting omgekeerd evenredig hebben gemaakt aan hun eetlust en ik hen de tijd wil laten om hun eetlust te bevredigen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams provinciefonds.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107^{quater} van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Er wordt een Vlaams Provinciefonds ingesteld waarvan de jaarlijkse dotatie wordt uitgetrokken op de begro-

ting van het Vlaamse Gewest. De dotatie wordt elk jaar verdeeld onder de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, volgens de regelen bepaald bij dit decreet.

De provincies worden in kennis gesteld van de wijze waarop hun aandeel is berekend.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Dotatie

Artikel 3

Elk jaar wordt de dotatie van het Vlaams Provinciefonds aangepast met een evolutiepercentage.

Het evolutiepercentage is gelijk aan de procentuele verhouding, berekend tot op een honderdste van de eenheid, tussen het indexcijfer der consumptieprijzen van de maand maart van het jaar dat het jaar van de verdeling voorafgaat met het indexcijfer van de maand maart van het daarvoorstaande jaar, zoals die werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De berekende dotatie wordt afgerond op het hogere honderdduizendtal.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Berekening van de aandelen

Artikel 4

De dotatie van het Vlaams Provinciefonds wordt onder de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen verdeeld op grond van de volgende maatstaven en ten belope van :

1° 10 procent in gelijke delen ;

2° 45 procent volgens het bevolkingscijfer ;

3° 5 procent volgens de oppervlakte ;

Voorzitter

4° 5 procent volgens de bevolkingsdichtheid ;

5° 5 procent volgens de actieve bevolking werkzaam op het grondgebied van de provincie, ten opzichte van de totale bevolking van de provincie ;

6° 30 procent volgens de in de provincie omgekeerd evenredige opbrengst per inwoner van honderd opcentiemen op de onroerende voorheffing, vermenigvuldigd met het bevolkingscijfer van de provincie.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

De actieve bevolking werkzaam in de provincie, bedoeld in artikel 4, 5°, bestaat uit :

1° de arbeiders en de bedienden ;

2° de zelfstandigen en de uitoefenaars van vrije beroepen ;

3° het door de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten bezoldigde personeel ;

4° de personen bezoldigd door de provincies, de gemeenten en de openbare instellingen ;

5° het onderwijzend personeel dat niet door de openbare besturen wordt bezoldigd.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

Voor elke maatstaf worden de recentste waarden in aanmerking genomen waarover de Executieve beschikt. Elke soort gegevens moet voor alle provincies op hetzelfde tijdstip of op dezelfde periode betrekking hebben. De gegevens worden ingewonnen bij onder meer de volgende diensten en instellingen :

1° het Nationaal Instituut voor de Statistiek, wat de bevolkingscijfers en de oppervlakten betreft, bedoeld in artikel 4, 2° en 3° ;

2° de Vlaamse Dienst voor Arbeids-

bemiddeling en Beroepsopleiding, de Rijksdiensten voor Sociale Zekerheid, het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en het Ministerie van Landsverdediging wat de actieve bevolking betreft, bedoeld in artikel 4, 5° ;

3° het Ministerie van Financiën, wat de opbrengst van honderd opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft bedoeld in artikel 4, 6° ;

— *Aangenomen.*

Artikel 7

§ 1. De toepassing van dit decreet mag er niet toe leiden dat een provincie minder ontvangt dan haar aandeel in de verdeling van het vorige jaar, desgevallend verminderd met het percentage, afgerond op een honderdste van de eenheid, waarmee de dotatie van het Vlaams Provinciefonds vermindert ten opzichte van het vorige jaar.

§ 2. Ingeval de dotatie van het Vlaams Provinciefonds aangroeit mag geen enkele provincie minder ontvangen dan haar aandeel in de verdeling van het vorige jaar, verhoogd met de helft van het percentage, afgerond op een honderdste, waarmee de dotatie van het Vlaams Provinciefonds aangroeit ten opzichte van het vorige jaar.

§ 3. De aandelen van de provincies die lager liggen dan de met toepassing van de §§ 1 en 2 gewaarborgde ontvangst, worden verhoogd door afneming van de daarvoor noodzakelijke bedragen op de aandelen van de provincies die hoger liggen dan de gewaarborgde ontvangst. De afneming gebeurt in verhouding tot de bedragen waarmee de aandelen van die provincies aangroeien ten opzichte van hun gewaarborgde ontvangst.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

Indien bij de definitieve vaststelling van de aandelen een vergissing is ge-

beurd, kan de Executieve de aandelen herzien. De naamloze vennootschap „Gemeentekrediet van België” kan de rekening van de betrokken provincie slechts debiteren na het verstrijken van een termijn van 30 dagen, nadat het herzieningsbesluit bij een ter post aangetekend schrijven ter kennis van de provincie is gebracht.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Voorschotten

Artikel 9

Tijdens de eerste maand van elk kwartaal wordt, bij beslissing van de Executieve, aan iedere provincie een voorschot uitbetaald gelijk aan één vierde van het aandeel van die provincie in de dotatie van het laatste jaar waarvoor de Executieve de definitieve verdeling heeft bepaald.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

De definitieve bepaling van de aandelen gebeurt door de Executieve. Wanneer het aandeel lager is dan de som van de toegekende voorschotten, dan wordt het verschil verhaald door de naamloze vennootschap „Gemeentekrediet van België”, die de rekening van de betrokken provincie daarvoor debiteert.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13

In afwijking van artikel 3 wordt de dotatie voor het jaar 1991 vastgesteld op 2.807,2 miljoen frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

Voor de jaren 1989 en 1990 worden

Voorzitter

de aandelen in het Fonds der Provinciën telkens als volgt definitief vastgesteld :

Antwerpen : **924.867.652** F
Limburg : **526.327.892** F
Oost-Vlaanderen : **857.717.513** F
West-Vlaanderen : **598.286.943** F

— *Aangenomen.*

Artikel 13

Worden opgeheven :

1° wat het Vlaamse Gewest betreft, de wet van 17 maart 1965 betreffende het Fonds der Provinciën, gewijzigd bij de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de koninklijke besluiten nr. 263 van 21 december 1983 en nr. 481 van 22 december 1986 ;

2° artikel 90 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotings-technische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1991.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, ik had nog graag de bespreking van het samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat en het Vlaams Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecielozingen in de wate-

ren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo laten plaatsvinden. Minister Sauwens is op weg naar de zaal, maar met uw goedvinden geef ik nu reeds het woord aan de verslaggever, aangezien het verslag vooral tot de leden is gericht. Minister Van den Bossche is bereid hier aanwezig te blijven tot Minister 'Sauwens is aangekomen. Gaat u hiermee akkoord ? (*Instemming*)

SAMENWERKINGSAKKOORD tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecielozingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo

— 406 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat en het Vlaamse Gewest ter vrijwaring van de Noordzee van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecielozingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo.

De bespreking is geopend.

De heer Desutter, verslaggever, heeft het woord.

De heer M. Desutter, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even ingaan op wat de heer Van Vaerenbergh zojuist heeft gezegd. Wanneer hij sprak over gemeenten en provincies, gebruikte hij de term ondergeschikte besturen. Voor zover dit nog nodig is, wil ik toch even onderstrepen dat het gaat om autonome en niet om ondergeschikte besturen.

Bij de bespreking van dit samenwerkingsakkoord is het wellicht goed er even aan te herinneren dat in 1972 13 kuststaten van de noordoostelijke Atlantische Oceaan te Oslo een conventie hebben getekend ter voorkoming van de verontreiniging van de zee door het storten vanaf schepen

en luchtvaartuigen. Dit verdrag is van toepassing voor de Noordzee, het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan en een gedeelte van de Arctische Oceaan. België heeft deze conventie ondertekend en bij wet bekrachtigd. Het Verdrag van Oslo werd in 1972 hernomen en aangevuld door het Verdrag van London dat een mondiaal verdrag is en ook het storten van kernafval behandelt. Het bevat tevens de reglementen voor de verbranding op zee van afvalstoffen en chemicaliën. Ook dit verdrag heeft België bij wet bekrachtigd.

De Conventie van Oslo voorzag in een oprichting van een commissie en tijdens de twaalfde bijeenkomst in 1986 in Madrid heeft deze Commissie specifieke richtlijnen uitgevaardigd voor het storten van baggerspecie. Tijdens haar jaarlijkse vergadering in 1989 besliste de Oslo-Commissie de conventie te amenderen om ook de interne wateren, de zoute wateren en de estuaria in haar toepassingsgebied op te nemen. (*Minister J. Sauwens komt de zaal binnen*) Naast de directe bezoedeling van de zee door het dumpen van afval is ook de inbreng van poluënten via rivieren, olieboorplatformen, de atmosfeer en kustgebieden een grote bron van verontreiniging van de zee. De begrenzing van deze populatiebronnen maakt het voorwerp uit van de Conventie van Parijs die in 1978 van kracht werd en ook door België werd ondertekend en bij wet bekrachtigd. De Conventie van Parijs is dus een aanvulling op de Conventie van London. Het toepassingsgebied van deze Conventie beperkt zich voor rivieren die in zee uitmonden evenwel tot het zoete water. Het deel van de rivier tussen de zoetwatergrens en de zee werd tot nog toe door geen van beide Conventies gedekt. Daarom maken de estuaria en zoete wateren thans het voorwerp uit van een protocol tot uitbreiding van het toepassingsgebied van het Verdrag van Oslo. Het ligt dus voor de hand dat het deel van de Zeeschelde dat niet valt onder de Conventie van Oslo, onderworpen zal zijn aan de Conventie van Parijs. Het instellen van stortvergunningen is op middellange termijn onvermijdelijk. De Gemeenschapsminister heeft in de Commissie uiteengezet waarom dit samenwerkingsakkoord tot stand is gekomen.

Desutter

België heeft de Conventie van Oslo ondertekend, maar de bevoegdheden zijn verdeeld tussen de federale overheid en de Gewesten, of volledig overgeheveld naar de Gewesten, zoals bevoegdheid over de waterwegen. Het Vlaams Gewest voert immers baggerwerken uit in het estuarium van de Schelde en in de Noordzee en stort deze speciën terug in het marietiemilieu. Deze baggerspecie kan soms verontreinigd zijn, wat gevolgen kan hebben voor de bescherming van de Noordzee. Daarvoor is de Belgische Staat verantwoordelijk via haar ondertekening van de Conventie van Oslo en het is op basis van vrijwilligheid dat het Vlaams Gewest een overeenkomst heeft afgesloten met de Belgische staat om de besluiten van de Conventie van Oslo te eerbiedigen, met andere woorden, de wateren te beschermen die onder het toepassingsgebied van deze Conventie vallen, met name de Noordzee.

Vervolgens heeft de Gemeenschapsminister vijf concrete besluiten uitgegezet die aan de basis liggen van dit akkoord. Ik verwijs ter zake naar het stuk dat werd ingediend onder het nummer 406 (1990-1991) — Nr. 1.

Bij de bespreking in de Commissie werd onder meer gesteld dat het advies van de Raad van State niet noodzakelijk was, vermits het hier gaat om een vrijwillig gesloten akkoord. De vraag werd gesteld wie verantwoordelijk is bij overtreding van de verdragsbepalingen. Alleen België is hiervoor verantwoordelijk, maar het Vlaams Gewest engageert zich om het verdrag te helpen eerbiedigen. De problematiek van het internationale verdragsrecht van de Gemeenschappen en de Gewesten moet worden geregeld tijdens de derde fase van de staatshervorming. In afwachting daarvan proberen wij dit probleem op te lossen via dergelijke samenwerkingsakkoorden, waarover wij ons verheugen.

Wie is verantwoordelijk voor de controle? Dat is de federale overheid via de zeepolitie.

Ook werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om te informeren naar

de stand van zaken op het vlak van de onderhoudsbaggerwerken en de aflopende vergunningen ter zake van Nederlandse zijde. De Nederlandse Raad van State heeft beslist dat de vergunning verloopt op 18 mei 1991, maar gedooft ondertussen dat ze verderloopt tot 1 juli. Ondertussen is er een nieuwe verontreiniging oppervlaktewateren-vergunning aangevraagd en er is de belofte van Nederland dat deze procedure per 1 juni 1991 zal worden afgerond.

Er werd ook gevraagd of de baggerspecie die schadelijke stoffen bevat en dus op de zwarte lijst van schadelijke stoffen staat, toch in zee zou worden gestort, waarop de Gemeenschapsminister heeft geantwoord dat de baggerspecie uit de Westerschelde en de Noordzee ver onder de vervuilingnormen ligt en dat er dus geen probleem mag zijn met betrekking tot het terugstorten in zee.

De Nederlandse normen zijn weliswaar strenger dan de normen die de Conventie van Oslo vooropstelt, maar vanaf de staatsgrens is het gebaggerde slib schoon en de Gemeenschapsminister meent dat aan de gestelde normen kan worden voldaan.

Het probleem van de grote **slibvlek** in de Beneden-Zeeschelde opwaarts de staatsgrens zal onder meer worden opgelost door het bergen van ongeveer 900.000 kubieke meter slib in de bestaande overdiepten in het Doeldok op de Linkerscheldeoever. De verdere wegwerking zal gebeuren door het jaarlijks verwerken van 650.000 ton droge stof vanaf 1994 door een slibverwerkingsbedrijf, dat wordt opgericht op de Linkerscheldeoever.

Collega's, tot daar enkele beschouwingen over dit samenwerkingsakkoord waarover wij ons alleen kunnen verheugen daar het een bijdrage levert tot het behoud van een zuivere Noordzee. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, gezien het gevorderde uur zal mijn uiteenzetting zeer bondig zijn. Ik feliciteer de verslaggever, de heer Desutter, voor zijn uit-

stekend verslag. Hij heeft er terecht op gewezen dat het aangaan van dat soort samenwerkingsakkoorden eigenlijk een gevolg is van de bevoegdheidsverdeling, met andere woorden, van de staatshervorming waarmee wij op dit ogenblik nog altijd moeten leven. Zelfs indien de derde fase wordt doorgevoerd, vrees ik dat de maatregelen die zullen worden getroffen om dat soort beslissingsniveau — dat in feite ontsnapt aan democratische controle — te vermijden, niet voldoende zullen zijn. Wat wij — zoals alle normale federale staten — nodig hebben, is een hiërarchie der normen met de mogelijkheid voor een federaal Parlement om een evocatierecht uit te oefenen en desnoods een **indeplaatsstelling** te doen.

Toen dit probleem ter sprake kwam heeft de Gemeenschapsminister gesproken van een bundestreue ter zake. Dit wijst erop dat wij, in plaats van een globale institutionele bundestreue zoals in andere normale federale staten bestaat, hier in een partiële en eigenlijke vrijwillige bundestreue moeten geloven.

Een tweede opmerking betreft het feit dat voorspeld wordt dat men in de bepalingen van de Conventie van Oslo met betrekking tot de Noordzee de verlenging van de Nederlandse stortvergunning zal halen. Meer dan waarschijnlijk zullen de **stortvoorwaarden** rekening moeten houden met de Nederlandse strengere normen. Ik vrees echter dat deze strengere Nederlandse normen waarschijnlijk niet zullen worden gehaald.

Ten derde wil ik wijzen op een paretje van verkeerd geïnterpreteerde beleidsdoelstellingen. De Minister zegt in verband met het vervullen van het slib : De verdere verwerking van deze grote **slibvlek** (enkele tientallen miljoenen ton) zal gebeuren door het jaarlijks verwerken van 650.000 ton droge stof vanaf 1994, over een periode van 20 à 25 jaar door een **slibverwerkingsbedrijf** dat wordt opgericht op de Linkerscheldeoever. Dit is dus de enige juiste aanpak ook door het MINA-plan vooropgesteld, met name de vuilvracht beheersen door een aanpak aan de bron. Deze laatste zin is belangrijk. Dit is net het

Gryp

tegenovergestelde van een aanpak aan de bron.

De bron heeft gedurende tientallen jaren ongestoord de Schelde kunnen vervuilen en het slib allerlei zware metalen en micropoluenten laten opslorpen. Wat de Minister nu doet, is saneren en dus het toepassen van de end of the pipe-methode. De aanpak bij de bron had bij de lozende bedrijven moeten gebeuren.

Tenslotte het conflict dat nog altijd bestaat tussen België en Nederland aangaande de waterverdragen. Alle Groene partijen die bestaan in de oeverstaten van het Scheldebekken, namelijk Groen links, AGALEV, ECOLO en Les Verts, zijn samengekomen en zijn tot het gemeenschappelijk besluit gekomen dat, wat de waterverdragen betreft, de onzalige koppeling tussen de waterkwaliteit en de waterverdragen en tussen de ecologische en de economische belangen moet vervallen. Het verbinden van een economisch belang, zoals het uitdiepen van de Westerschelde, aan een milieubelang, de sanering van Maas en Schelde, is onjuist omdat de indruk ontstaat dat het milieubelang iets is waarmee gemarchandeerd kan worden en koehandel kan worden gedreven. Al gauw wordt het ecologisch belang zo ondergeschikt gemaakt aan het economisch belang dat wij moeten zeggen dat deze methode voor ons niet hoeft. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik verontschuldigd mij nog het woord te nemen, binnenkort zal dat zo moeten. Ik denk echter dat de Voorzitter het naar waarde kan schatten dat de Groene fractie aan dit debat minimum aan volume geeft. In het verslag lezen wij namelijk op pagina 5 : Er wordt medegedeeld door de Minister dat hiervan geen precedenten zijn.

Mijnheer de Minister, als wij te maken hebben met een precedent is het goed dat tenminste de Groene fractie hieraan enkele beschouwingen wijdt.

Aansluitend bij wat mijn vriend Eric

Gryp heeft gezegd vraag ik u of wij hier echt niet te maken hebben met wat professor doktor André Alen het oligarchisch coöperatief federalisme noemt. Hij heeft dit niet zomaar ergens tijdens een lezing gezegd, maar geschreven in een brochure die gratis wordt verspreid door ons Ministerie van Buitenlandse Zaken in het Nederlands, in het Frans en ik denk zelfs in het Duits. Een hele kleine groep mensen, buiten de controle van welke parlementaire assemblée dan ook om, neemt belangrijke beslissingen. Over dit verdrag kunnen wij zelfs niet stemmen. Dit is erger dan bij een internationaal verdrag waarover wij in de Kamer en Senaat tenminste nog pro forma kunnen stemmen. Het is een intern verdrag, gesloten binnen een federatie en er is geen enkele vertegenwoordiging van het volk die er over kan stemmen, laat staan de uitvoering van het verdrag kan controleren, het niet correct uitvoeren ervan kan sactioneren of die de inhoud ervan kan amenderen.

Dit zijn interessante zaken. Wij kunnen er ons niet eens boos over maken. Ik zou de juristen van heel de wereld het volgende willen vragen : verzamel u en bestudeer hoe wij onder het mom van het federalisme, dat volgens alle denkers moet leiden tot het verrijken, het verdiepen en het verfijnen van de democratie, zullen komen tot de uitholling, de verschrapping en een karikatuur van een democratische federale staat.

Mijnheer de Voorzitter, ik wens er nog één ding aan toe te voegen en ik ben blij dat dit tenminste eerlijk zal worden opgenomen in de verslagen. Wat zal de directe verkiezing van het Vlaams en het Waals Parlement daaraan veranderen ? Er wordt voortdurend de mythe de lucht in geslingerd dat het allemaal veel beter zal worden van zodra het dubbelmandaat zal zijn afgeschaft. Aan dit systeem, waarbij in Interministeriële Conferenties belangrijke beslissingen worden voorbereid en genomen, buiten elke democratische controle om, zal zelfs door de afschaffing van het dubbel mandaat niets veranderen. Wie durft dit echter nog beweren, behalve de Groenen ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, ik zal nog antwoorden op de bemerkingen van de heer Gryp en de heer Dierickx. Ik dacht dat het ging over de baggerspecies. De heer Dierickx geeft ons hier een aantal principes over het federalisme dat een verfijning van de democratie kan betekenen. U weet dat ik hierover heel andere opvattingen heb.

Ik wens zeer concreet te onderstrepen dat de Conventie van Oslo, die oorspronkelijk is gesloten tussen 13 kuststaten van het Noord-Atlantische gebied, is goedgekeurd in het Belgische Parlement en wel op 8 februari 1978. Het Verdrag van Oslo is dus door België bij wet bekrachtigd.

Daar heeft de democratische besluitvorming zijn plaats kunnen vinden.

De vraag is nu hoe dit verdrag door de uitvoerende macht kan worden uitgevoerd. Intussen kwam er ook een verdeling van bevoegdheden. Openbare Werken en Verkeer, onder meer het baggeren van de toegangswegen tot de Vlaamse havens, werden gefederaliseerd. Wij schakelen ons in in de internationale afspraken die België destijds heeft gemaakt tot het zuiveren van de Noordzee. Zoals ook gemeentebesturen zich vanuit hun autonome situatie inschakelen in een aantal afspraken met andere overheden, zo kan dit ook tussen Gewesten en Gemeenschappen enerzijds en het Belgisch staatsverband anderzijds. Ik wens dit debat nu niet verder te voeren ; ik meen dat daarvoor andere plaatsen bestaan. Mijn voorkeur gaat in die richting dat aan de Gewesten zelf rechtstreeks verdragsrecht moet worden toegekend voor die materies die werden overgeheveld.

Mijnheer Gryp, wat de gehanteerde normen betreft, schakelen wij ons in in de principes die internationaal zijn aanvaard.

Het probleem van de vervuiling van de Noordzee op het deelaspect van de baggeractiviteiten moet echter niet worden overroepen. In het totale vervuiliingsaspect van de Noordzee

Sauwens

vormt dit slechts een klein gedeelte. Trouwens, het merendeel van de baggerspecie is zuiver zand dat wordt verplaatst in functie van de bevaarbaarheid en de toegankelijkheid van onze havens. Het gaat u om een natuurlijk fenomeen dat geen extra vervuiling met zich brengt. Uit de eerste analyse blijkt trouwens dat er slechts een lokale vervuiling aanwezig was. In dat verband denk ik aan de vissershavens van Zeebrugge waar een lokaal probleem bestond door de aanwezigheid van zware metalen, vooral afkomstig uit de veractiviteit. Voor het overige brengt het baggeren geen extra vervuiling met zich. Wij zijn wel bereid onze activiteiten hierop toe te spitsen. De problemen van de binnenwateren zijn van een andere orde. Ik denk aan de baggerwerken die moeten gebeuren in de Leie, in bepaalde kanalen en in de Zeeschelde.

Wat het slib betreft, kan men ervan uitgaan dat de problemen bij de bron moeten worden aangepakt, maar dat is niet altijd zo, integendeel. Wat dit probleem betreft, wensen wij de Nederlandse overheid gerust te stellen. Deze slibvlek die in de loop der jaren is gegroeid, en een zoutgrens heeft gevormd, veroorzaakt een vervuiling van de Zeeschelde en van het begin van de Westerschelde; wij zullen deze slibvlek wegwerken. Deze werken werden trouwens in de loop van fe-

bruari aangevat. Dit aspect zal ook mede het Nederlands standpunt helpen bepalen wat de waterverdragen met Nederland betreft.

Ik neem hoe dan ook akte van het standpunt van de Groenen. Ik ben eveneens van oordeel dat het niet goed is te marchanderen met zaken die met elkaar niets te maken hebben.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Voorzitter, ik wens nog een korte repliek te formuleren aangaande het eerste punt.

Het is inderdaad juist dat internationale verdragen worden besproken en goedgekeurd in het federale Parlement. Noch de nationale uitvoerende macht, noch de volksvertegenwoordigers hebben echter enige vat op de uitvoering van deze verdragen. Dit verdrag werd inderdaad in Kamer en Senaat goedgekeurd, maar wij kunnen de uitvoering ervan niet controleren. Inderdaad, wij kunnen daarover niet stemmen. In deze staat, die geen afdwingbaarheid heeft voorzien van aangane internationale verbin-tenissen ten opzichte van zijn deelsta-ten, zijn wij dus afhankelijk van uw goede wil, mijnheer de Minister.

Minister J. Sauwens : Mijnheer Gryp, ik ben het met u eens wat de

uitvoering betreft, maar de essentie van de federale dynamiek is precies dat de federale wetgever zelf het initiatief kan nemen om zich in een aantal internationale conventies in te schakelen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 13.25 uur.
